14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

September 28-30, 2026

Paris, France

EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ

Dr. Violla MAKHZOUM

ISBN: 979-8-89695-600-6

14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

September 28-30, 2026 / Paris, France

26.10.2026

Liberty Publishing House

Water Street Corridor New York, NY 10038

www.libertyacademicbooks.com

+1 (314) 597-0372

ALL RIGHTS RESERVED NO PART OF THIS BOOK MAY BE REPRODUCED IN ANY FORM, BY PHOTOCOPYING OR BY ANY ELECTRONIC OR MECHANICAL MEANS, INCLUDING INFORMATION STORAGE OR RETRIEVAL SYSTEMS, WITHOUT PERMISSION IN WRITING FROM BOTH THE COPYRIGHT OWNER AND THE PUBLISHER OF THIS BOOK.

© Liberty Academic Publishers 2026

The digital PDF version of this title is available Open Access and distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 license (http://creativecommons. org/licenses/by-nc/4.0/) which permits adaptation, alteration, reproduction and distribution for noncommercial use, without further permission provided the original work is attributed. The derivative works do not need to be licensed on the same terms.

adopted by Mariam Rasulan

PROCEEDINGS BOOK

ISBN: 979-8-89695-600-6

ORGANIZING INSTITUTION

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE
14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

DATE
September 28-30, 2026

PLACE
Paris, France
Face-to-face & Online (Zoom)

PARTICIPANT COUNTRIES (15)

TÜRKİYE, NIGERIA, INDIA, UGANDA, ALBANIA, MOROCCO, USA, BANGLADESH, HUNGARY, AZERBAIJAN, TUNISIA, BULGARIA, NORTH MACEDONIA, GEORGIA, ALGERIA

114	38	52	62
TOTAL ACCEPTED PAPERS	TOTAL REJECTED PAPERS	PAPERS FROM TURKIYE	INTERNATIONAL PARTICIPANTS

EVALUATION PROCESS & PRESENTATION
All applications have undergone a double-blind peer review process · Oral Presentations

PROCEEDINGS BOOK

ISBN: 979-8-89695-600-6

EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ
Dr. Violla MAKHZOUM

COORDINATOR

Samet KUŞKIRAN

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Taoufiq KADRI
Abdelmalek Essaadi University, MOROCCO

Prof. Petra Pelletier
Paris University, FRANCE

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ
Muğla Sıtkı Koçman University, TÜRKİYE

Assist. Prof. Dr. Silva Ibrahimi
EYRA Psychosocial Assistance, Boston, USA

Dr. Violla MAKHZOUM
Saint Joseph University, LEBANON

Prof. Assoc. Dr. Jonida Bushi
Tirana University, ALBANIA

Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ERİŞ
Harran University, TÜRKİYE

Assoc. Prof. Dr. Alen Biskupović
Josip Juraj Strossmayer University, CROATIA

Dr. Elvan CAFAROV
Azerbaijan State Pedagogical University, AZERBAIJAN

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Taoufiq KADRI
Abdelmalek Essaadi University, MOROCCO

Prof. Dr. Anderi JEAN
Gas Petrolium University of ROMANIA

Prof. Dr. Jean Tata TOSSOU
Université d'Abomey-Calavi

Prof. Dr. Usman GHANI
Institute of Management Sciences Peshawar, PAKISTAN

Prof. Dr. Yuriy DANKO
Sumy National Agrarian University, UKRAINE

Prof. Dr. Michal WOJTASZEK
Warsaw University of Life Sciences, POLAND

Prof. Dr. Nicholas IMBEAH
Takoradi Technical University, GHANA

Prof. Dr. Giscard Assoumou ELLA
University of Toulon, FRANCE

Prof. Dr. Violla MAKHZOUM
Saint Joseph University, PENNSYLVANIA

Prof. Dr. Yurii LATYSH
Taras Shevchenko State University, UKRAINE

Prof. Dr. Ansi Rezeda SAFIULLINA
Kazan Federal University, RUSSIA

Prof. Dr. Ruslan ABDULLAYEV
Azerbaijan National Academy of Sciences, AZERBAIJAN

Prof. Dr. Dmitriy VASILYEV
Russian Academy of Entrepreneurship, RUSSIA

Prof. Dr. Nagbdu KAMAROVA
Yessenov University, KAZAKHSTAN

Prof. Dr. Rimma PARDABAYEVA
Ufa State University, RUSSIA

Assoc. Prof. Dr. Alen BISKUPOVIĆ
Josip Juraj Strossmayer University, CROATIA

Dr. Elvan CAFEROV
Azerbaijan State Pedagogy University, AZERBAIJAN

Dinh Tran Ngoc HUY
SOM, Asian Institute of Technology, THAILAND - International University, JAPAN

Assoc. Prof. Dr. Jonida BUSHI
Tirana University, ALBANIA

Prof. Dr. Franck AMOUSSOU
Université d'Abomey-Calavi

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK
Tekirdağ Namık Kemal University, TÜRKİYE

Prof. Dr. Katarzyna CZECH
Warsaw University of Life Sciences, POLAND

Prof. Dr. Olena MELNYK
Sumy National Agrarian University, UKRAINE

Prof. Dr. Maral JAMALOVA
Szent İstvan University, HUNGARY

Prof. Dr. Harshavardhan Reddy KUMMITHA
Budapest Business School, HUNGARY

Prof. Dr. Jean Philippe PRAENE
University of La Réunion

Prof. Dr. Hemantkumar P. BULSARA
S. V. National Institute of Technology (NIT), INDIA

Prof. Dr. Andrea LUCCHESI
Sao Paulo University, BRAZIL

Prof. Dr. Cynthia CORREA
Sao Paulo University, BRAZIL

Prof. Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kyrgyz Economic University, KYRGYZSTAN

Prof. Dr. Dinarakhan TURSUNALIEVA
Rasulbekov Kyrgyz Economic University, KYRGYZSTAN

Prof. Dr. Mykola VASKIV
Kyiv National University of Culture and Arts, UKRAINE

Assoc. Prof. Dr. H. Burçin HENDEN ŞOLT
Zonguldak Bulent Ecevit University, TÜRKİYE

Assist. Prof. Dr. Silva IBRAHIMI
EYRA Psychosocial Assistance, Boston, USA

Dr. Aygün MEHERREMOVA
Baku State University, AZERBAIJAN

PEOPLE
CULTURE
IDEAS
A SHARED TOMORROW

14th INTERNATIONAL PARIS CONGRESS

ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

September 28-30, 2026 - Paris, France

CONGRESS PROGRAM

KNOWLEDGE • SOCIETY • HUMANITY
ACROSS BORDERS

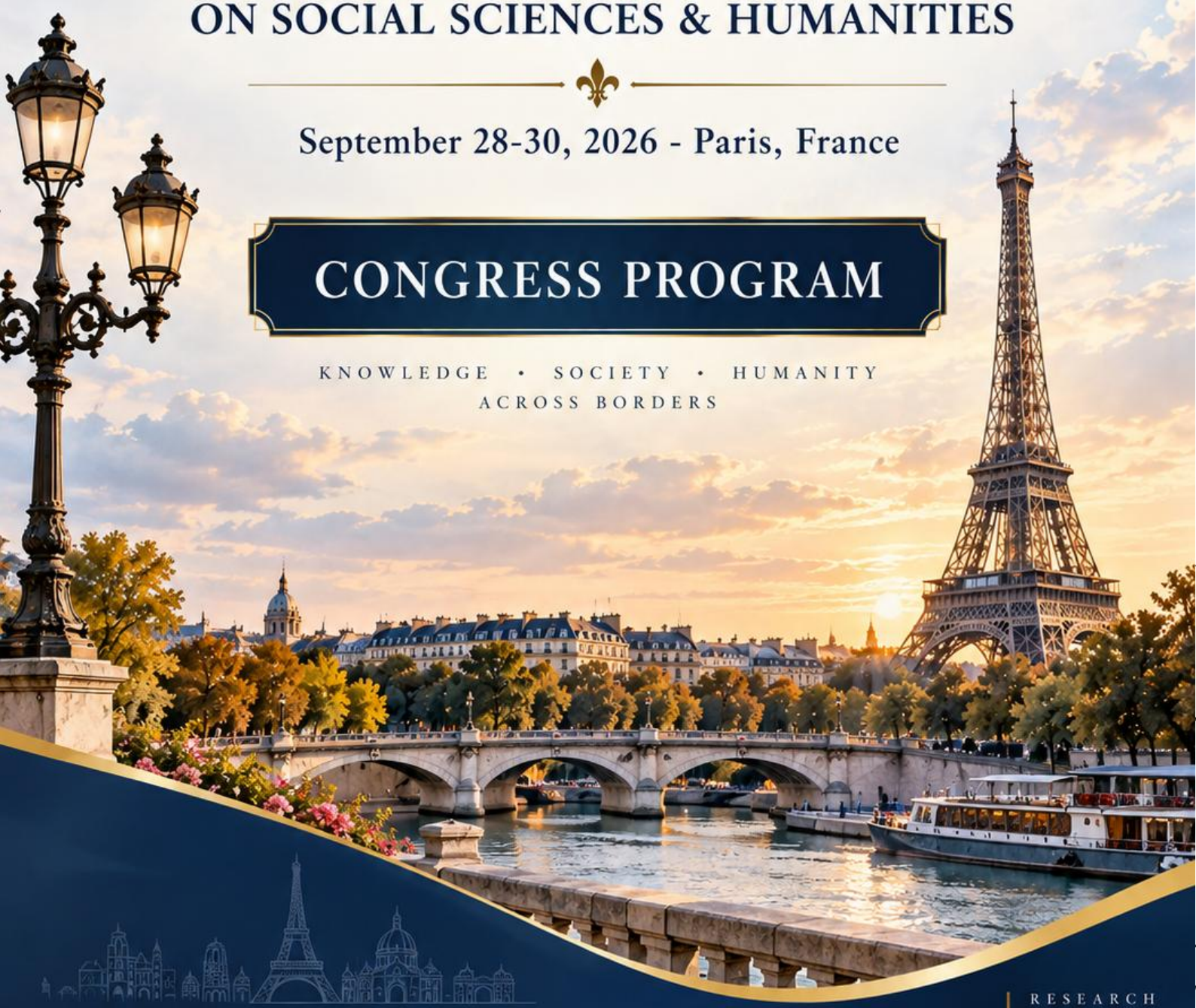

Paris
A CITY OF KNOWLEDGE,
A MEETING POINT FOR THE WORLD

RESEARCH
DIALOGUE
CULTURE
PEOPLE
FUTURE

14th INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

September 28-30, 2026 - Paris, FRANCE

CONGRESS PROGRAM

FACE TO FACE PRESENTATIONS

28.09.2026 / SESSION-1

PULLMAN PARIS TOUR EIFFEL

PARIS LOCAL TIME

13^{00} : 14^{00}

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Lect. Dr. Cansu PARLAK KOLÇAK Prof. Dr. Yeşim FAZLIOĞLU	*Bartın University TÜRKİYE* *Trakya University TÜRKİYE*	THE EFFECT OF NATURAL TEACHING METHODS USED BY PARAPROFESSIONAL ON COMMUNICATION SKILLS OF STUDENTS WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER
Res. Assist. Dr. Sevim DİLEKOĞLU ÇALCA	*Manisa Celal Bayar University TÜRKİYE*	WAGE UNCERTAINTY IN THE PLATFORM ECONOMY IN TURKEY: A DESCRIPTIVE ASSESSMENT THROUGH THE CASES OF ARMUT, YEMEKSEPETI AND GETIR
Merve KÜÇÜKGÖKÇE Prof. Dr. Nergiz KARADAŞ TOKTAŞ	*Van Yüzüncü Yıl University TÜRKİYE*	COSTUME DESIGN AND THE CONSTRUCTION OF HISTORICAL REPRESENTATION IN THE FILM BIR CUMHURIYET SARKISI
Graduate Student Bilge TIĞLI Assoc. Prof. Nergiz KARADAŞ TOKTAŞ	*Van Yüzüncü Yıl University TÜRKİYE*	AN EVALUATION OF THE TRANSFORMATION OF EDITING PROCESSES IN CINEMA IN THE CONTEXT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE
Assoc. Prof. Saadet İDER	Necmettin Erbakan University TÜRKİYE	A CASE STUDY ON THE BIOLOGICAL FOUNDATIONS OF FAITH

CONGRESS PROGRAM

Online (with ZOOM Conference)

IMPORTANT

- To be able to make a meeting online, login via **https://zoom.us/join** site, enter ID instead of "Meeting ID or Personal link Name'' and solidify the session.
- The presentation will have **15 minutes** (including questions and answers).
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **15 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on at least %70 of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Before you login to Zoom, indicate hall number and your surname (Hall-1, Atabek MEVLANA)

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456

https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-1 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Bilge ÇAĞLAR DEMİR

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Res. Assist. Dr. Emre YAŞAR	Isparta University of Applied Sciences TÜRKİYE	STATE OF HOPES REGARDING THE CAREERS OF TOURISM GUIDE GRADUATES
Assoc. Prof. Dr. Bilge ÇAĞLAR DEMİR	Trabzon University TÜRKİYE	REPRESENTATION OF THE FEMALE BODY IN FEMVERTISING ADVERTISEMENTS: THE CASE OF THE AERIE REAL CAMPAIGN
Res. Assist. Hilal Nur TEMEL Master's Student Haluk REÇBER	OSTIM Technical University TÜRKİYE	VISIBILITY AND SPATIAL ACCESSIBILITY IN MUSEUM EXHIBITION LAYOUTS: A DEPTHMAPX ANALYSIS OF ANKARA RAHMI M. KOÇ MUSEUM
Aybike Sıla AYKAÇ SELAMOĞLU Prof. Dr. Cengiz ÇETİN	Haci Bayram Veli University TÜRKİYE Ankara University TÜRKİYE	ASSESSMENT OF DETERIORATION PATTERNS ON HISTORIC LIMESTONE FACADES: THE CASE OF ZAHRA STREET, NICOSIA
Asst. Prof. Dr. Müzeyyen GELİBOLU	Hatay Mustafa Kemal University TÜRKİYE	GREENWASHING AND CONSUMER BEHAVIOR RESEARCH: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THEMATIC TRENDS AND EMERGING RESEARCH DIRECTIONS
Assist. Prof. Dr. İsa UĞUR Assoc. Prof. Dr. Hami ÜNLÜ Assoc. Prof. Dr. Ömer Ceyhun APAK	Karabük University TÜRKİYE Bayburt University TÜRKİYE	AN ANALYSIS OF PRODUCTS WITH GEOGRAPHICAL INDICATIONS IN THE TRA1 REGION FROM A GASTRONOMIC PERSPECTIVE
Assoc. Prof. Dr. Alparslan Gazi AYKIN	Hatay Mustafa Kemal University TÜRKİYE	MANIFESTATION OF INTERNATIONAL JUSTICE IN SPORTS (!): THE EXAMPLE OF RUSSIA-UKRAINE & ISRAEL-PALESTINE WAR

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-2 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Ph.D. Edlira BEJKO

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Denisa KAFAZI Lorena KELO Kujtim DULE	Fan S. Noli University ALBANIA Tirana University ALBANIA	COMPETENCY-BASED MATHEMATICS CURRICULUM IN SECONDARY EDUCATION: ALBANIAN TEACHERS' PERCEPTIONS AND IMPLICATIONS FOR CURRICULUM DEVELOPMENT
Assist. Prof. Chitralekha J ACHARYA	St Joseph Engineering College INDIA	NUTRITIONAL AWARENESS AMONG COLLEGE STUDENTS
Youssef TLEMSANI Mohamed EBN TOUHAMI	Ibn Tofail University MOROCCO	THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON PHYSICS TEACHING AND LEARNING
Ph.D. Bashiru Muhammad LIMAN Aisha Usman DINGYADI	Shehu Shagari University of Education NIGERIA	CHALLENGES OF TEACHING HAUSA CULTURE AMONG TERTIARY INSTITUTION STUDENTS IN THE TWENTY-FIRST CENTURY: IMPLICATIONS FOR INDIGENOUS COUNSELLING
Ph.D. Edlira BEJKO	Catholic University Our Lady of Good Counsel ALBANIA	THE SECOND GENERATION OF IMMIGRANTS AND BILINGUALISM
Dr. Joyce Ogheneruona ONATERE-UBRURHE	Alvan Ikoku Federal University of Education NIGERIA	WORK-INTEGRATED LEARNING AND ENTREPRENEURIAL COMPETENCY DEVELOPMENT AMONG BUILDING TECHNOLOGY STUDENTS IN NIGERIAN TVET INSTITUTIONS
Dr. Itohonsa OBADIARU Dr. Tekenate CHARLES-OWABA	Federal University Otuoke NIGERIA	A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW OF AI-DRIVEN CYBERTHREATS AND DEFENSIVE STRATEGIES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS
Garba Shambo MOHAMMED Usman Zaliha NDATSU Muhammad BABA Hussaini Musa USMAN Hauwakulu SABA	Abdulkadir Kure University NIGERIA Umaru Sanda Ahmadu College of Education NIGERIA Federal University of Technology Minna NIGERIA	ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION: USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS IN TEACHING AND LEARNING PROCESSES IN STATE GOVERNMENT–OWNED UNIVERSITIES IN NORTH CENTRAL NIGERIA

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-1 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Gürbüz OCAK

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Bahar Cansu KARA Prof. Dr. Zülfiye Gül ERCAN	Istanbul Kultur University TÜRKİYE Trakya University TÜRKİYE	AN ANALYSIS OF CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS AMONG SPECIAL EDUCATION TEACHERS BETWEEN 2000 AND 2026
Dr. Bahar Cansu KARA İrem GİRGİN AKSU	Istanbul Kultur University TÜRKİYE Trakya University TÜRKİYE	REIMAGINING SOCIAL STORIES WITH GENERATIVE AI: TOWARD INCLUSIVE DIGITAL SUPPORTS FOR NEURODIVERGENT CHILDREN
MSc. Aydın SELLİOĞ Dr. Mehmet KÜÇÜKGÖZ MSc. Mehmet Gazi ASLAN	Mersin University TÜRKİYE Ministry of National Education TÜRKİYE	“BEING A BLIND SCIENCE TEACHER”: TEACHER IDENTITY THROUGH THE EYES OF GRADUATES WITH VISUAL IMPAIRMENTS
MSc. Aydın SELLİOĞ Dr. Mustafa KANDIRMAZ	Mersin University TÜRKİYE General Directorate of Basic Education, Department of Programs and Teaching Materials, Ankara TÜRKİYE	MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ACADEMIC SELF-PERCEPTION: A SCALE DEVELOPMENT STUDY
Prof. Dr. Gürbüz OCAK Prof. Dr. İjlal OCAK Ph.D. Student Münevver YILMAZ	Afyon Kocatepe University TÜRKİYE	DEVELOPMENT OF A SCALE TO ASSESS UNIVERSITY STUDENTS' ACADEMIC LITERACY SKILLS
Prof. Dr. Gürbüz OCAK Ph.D. Student Münevver YILMAZ Prof. Dr. İjlal OCAK Hilal KILINÇ	Afyon Kocatepe University TÜRKİYE	EXAMINATION OF HIGH SCHOOL STUDENTS' COMPUTATIONAL THINKING SKILLS ACCORDING TO DEMOGRAPHIC VARIABLES
İrem UZUN Buse Başak TURAN	Akdeniz University TÜRKİYE	VILLAGE INSTITUTES IN THE CONTEXT OF THE EDUCATIONAL PHILOSOPHIES OF JOHN DEWEY AND ISMAIL HAKKI TONGUC
Feyza KESKİNER Prof. Dr. Melek ALPAR	Gazi University TÜRKİYE	EVALUATING THROUGH PLAY: A PLAYFUL APPROACH TO ASSESSMENT IN FLE
Əliyeva Maralxanım Tofiq qızı	Azerbaijan State Pedagogical University AZERBAIJAN	THE IMPORTANCE OF INTEGRATED TEACHING IN MUSIC LESSON

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-2 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Ph.D. Joan IKONOMI

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Duru SERT Assoc. Prof. Dr. Umut Burak GEYIKCI	Carter G. Woodson High School USA Independent Researcher	DIGITAL DISTRACTIONS AND LITERACY: A COMPARATIVE STUDY OF HIGH SCHOOL READING HABITS IN VIRGINIA
Ismaila MOHAMMED Muhammad Tasiu DANSABO Yahaya Muhammad IBRAHIM	Federal University Birnin Kebbi NIGERIA Usmanu Danfodiyo University Sokoto NIGERIA Bayero University Kano NIGERIA	BROKEN SYSTEMS, PROMISING TECHNOLOGY: RETHINKING AI IN NORTHERN NIGERIA'S CHILD PROTECTION LANDSCAPE
Garba Shambo MOHAMMED Usman Zaliha NDATSU Muhammad BABA Hussaini Musa USMAN Hauwakulu SABA	Abdulkadir Kure University NIGERIA Umaru Sanda Ahmadu College of Education NIGERIA Federal University of Technology Minna NIGERIA	AWARENESS AND UTILIZATION OF AI ADOPTION FOR TEACHING AND LEARNING IN STATE-OWNED UNIVERSITIES, NORTH CENTRAL NIGERIA
Mohamed DABBABI Maroua TRIGUI Mariem MALLOULI Amine BAHLOUL Mondher KASSIS Leila ABID	Habib Bourguiba University Hospital TUNISIA Hedi Chaker University Hospital TUNISIA	ASSOCIATION BETWEEN SELF-CARE BEHAVIORS AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH HEART FAILURE HOSPITALIZED IN A CARDIOLOGY DEPARTMENT IN TUNISIA
Dr. Foluke EZE Georgian Ewetan OBOTURI	Federal University Otuoke NIGERIA	EFFECTS OF METACOGNITIVE LEARNING STRATEGIES ON JUNIOR SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS IN OGBIA LOCAL GOVERNMENT AREA, BAYELSA STATE
Regina Akudo EKE Victor LETOH	Federal University Otuoke NIGERIA	USE OF TEXTESE IN INSTANT MESSAGING AND STUDENTS' PERCEPTION OF ITS EFFECT ON FORMAL WRITING SKILLS AMONG STUDENTS OF FEDERAL UNIVERSITY OTUOKE, BAYELSA STATE
Temitope Tawa FAGBOYINBO Olugbenga David DADA Oluwaseun Aishat ONAKOYA	Federal University Oye-Ekiti NIGERIA	IMPACT OF WORK-LIFE BALANCE AND SOCIAL RELATIONSHIPS ON ACADEMIC PERFORMANCE OF WORKING UNDERGRADUATE STUDENTS OF FUOYE
Ph.D. Joan IKONOMI	European University of Tirana ALBANIA	HUMAN–AI CREATIVE COLLABORATION IN CONTEMPORARY VISUAL ART: NEW PERSPECTIVES ON CREATIVITY AND AUTHORSHIP

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-1 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Fehmi SOĞUKOĞLU

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Volha KORBUT SALMAN	Yozgat Bozok University TÜRKİYE	THE EXHAUSTION OF SUSPICION AND THE POST-CRITICAL TURN TO ENCHANTMENT IN ENGLISH LITERATURE
Assoc. Prof. Dr. Volha KORBUT SALMAN	Yozgat Bozok University TÜRKİYE	THE DISCURSIVE CIRCUMSCRIPTION OF THE POSTCOLONIAL TEXT AND THE LIMITS OF CURRICULAR DIVERSIFICATION
Assoc. Prof. Fehmi SOĞUKOĞLU	Duzce University TÜRKİYE	THE MORAL TEACHINGS OF THE HARUT AND MARUT NARRATION
Assoc. Prof. Fehmi SOĞUKOĞLU	Duzce University TÜRKİYE	THE CERTAINTY OF "KNOWLEDGE" IN ISLAMIC SCIENCES AND THE LIMITS OF RELATIVITY IN RELIGIOUS RULINGS
Asst. Prof. Dr. Tuğba GÖRGÜN	Artvin Çoruh University TÜRKİYE	THE SUFI TRADITION OF SPIRITUAL TRAINING IN TERMS OF GUIDANCE AND COMMUNICATION IN RELIGIOUS SERVICES: OPPORTUNITIES, LIMITATIONS, AND MODEL PROPOSALS
Dr. Ebubekir DEMIR	Independent Researcher TÜRKİYE	DISCLOSEDNESS IN WAITING: WHAT DOES TIME DO TO US?
Dr. Ebubekir DEMIR	Independent Researcher TÜRKİYE	MYTH AS A DISEASE OF LANGUAGE: FRIEDRICH MAX MÜLLER'S PHILOSOPHY OF MYTHOLOGY
İmran Mollaoğlu KALIN	Atatürk University TÜRKİYE	WHOSE TIME COUNTS? GRIEVABILITY, NARRATIVE TEMPORALITY, AND ALI SMITH'S SEASONAL QUARTET

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-2 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Ananda MAJUMDAR

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Prof. Dr. Ananda MAJUMDAR	Kennedy University USA	INTERPRETING MEDIEVAL RELIGIOUS PRACTICE: AUTHORITY, LIVED DEVOTION, AND SOCIAL CONTROL
Irini DIBRA	University of Shkodra "Luigj Gurakuqi" ALBANIA	READING TEXTS AS GRAMMATICAL, DIALECTAL, AND PHILOLOGICAL EVIDENCE
Prof. Dr. Ananda MAJUMDAR	Kennedy University USA	EXPLORING BORDERS: THE INTERCONNECTION OF MARGIN, MAP, AND MONSTER IN THE WONDERS OF THE EAST
Mercy Mairiga GIMBA Longret Cyriacus KOPRODA Oluwole Simeon OJO	Federal University of Education Pankshin NIGERIA	INDIGENOUS KNOWLEDGE SYSTEMS AND PRE-COLONIAL FOOD SECURITY STRATEGIES IN WEST AFRICA
Istifanus Samuel NWANAN Kyennaan Michael DAWULUNG Panmwa Nanle DAGWER	Federal University of Education Pankshin NIGERIA	TRANS-BORDER CRIME AND AGRICULTURAL DISRUPTION ALONG THE NIGERIA–BENIN REPUBLIC BORDERLAND, 1961–2019
Assoc. Prof. Dr. Polya YORDANOVA	University of Veliko Tarnovo St. Cyril and Methodius BULGARIA	HISTORICAL-GEOGRAPHICAL AND TOURIST ASPECTS OF THE VELIKO TARNOVO – BOZHENTSI ROUTE: OPPORTUNITIES FOR CULTURAL-COGNITIVE TOURISM
Ph.D. Ijeoma Stephanie LADELE	National Open University of Nigeria NIGERIA	GENDER-RESPONSIVE AND CONFLICT-SENSITIVE WOMEN'S PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT PROJECTS IN NIGERIA: PATHWAYS TO INCLUSIVE DEVELOPMENT
Gábor SZABADOS	Eötvös Loránd University HUNGARY	CORPORATE STRATEGIES OF FOOTBALL CLUBS

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-1 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Asst. Prof. Dr. Melek AKSU

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Ph.D. Abdullah ERİŞ	Erisler Gida A.S. R&D Center TÜRKİYE	THE CONTRIBUTION OF R&D CENTERS TO FIRMS' EXPORT PERFORMANCE: THE CASE OF THE FOOD INDUSTRY
Dr. Çağla DEMİR	Independent Researcher TÜRKİYE	AGENTIC AI INTEGRATION IN HUMAN RESOURCE INFORMATION SYSTEMS: A GOVERNANCE AND ACCOUNTABILITY PERSPECTIVE
Dr. Çağla DEMİR	Independent Researcher TÜRKİYE	THE TRANSFORMATION OF HR PROFESSIONALS IN THE AGE OF AI AGENTS: A CONCEPTUAL ASSESSMENT OF HUMAN-AI COLLABORATION
Emine KAYA Ömer KAYA	Bingöl University TÜRKİYE	GREEN BOND IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT
Asst. Prof. Hatice NAYMAN HAMAMCI Müge KINAY Prof. Dr. Selim AREN	Yıldız Technical University TÜRKİYE	THE MECHANISM OF IMPULSIVITY ON THE PATH FROM EMOTIONS AND PSYCHOLOGY TO RISKY INVESTMENTS
Asst. Prof. Dr. Melek AKSU	Balıkesir University TÜRKİYE	AN EVALUATION OF SECTORAL DEVELOPMENT OF CORPORATE GOVERNANCE MATURITY IN BORSA ISTANBUL

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-2 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Ayşe ELKOCA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Ayşe ELKOCA	Gaziantep Islam Science and Technology University TÜRKİYE	ADULT SATISFACTION WITH PHYSICAL APPEARANCE AND EXPERIENCE WITH AESTHETIC SURGERY IN TÜRKIYE
Assoc. Prof. Dr. Ayşe ELKOCA	Gaziantep Islam Science and Technology University TÜRKİYE	THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGIOSITY, HEALTH BEHAVIORS, AND PSYCHOLOGICAL WELL-BEING: A GENERAL SOCIAL FIELD SURVEY OF TÜRKIYE
Ph.D. Abdullah YILDIZ	Necmettin Erbakan University TÜRKİYE	THE STRATEGIC ROLE OF ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS IN INVENTORY CONTROL AND THE INNOVATIONS AND OPPORTUNITIES BROUGHT BY THE INDUSTRY 5.0 REVOLUTION TO INVENTORY CONTROL PROCESSES
Asst. Prof. Dr. Derya DOĞAN	İstanbul Arel University TÜRKİYE	MILITARY-RELATED WORDS IN KHWAREZM TURKIC

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-3 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Samah BOUHAZAMA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Samah BOUHAZAMA	Moulay Ismail University MOROCCO	THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON LAW
Ph.D. Abdulkadir Inuwa ABDULKADIR	Federal University Dutsinma NIGERIA	KURDS, STATELESSNESS AND THE MIDDLE EAST CRISES: ADOPTING CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES
Prof. Dr. Hristina Runcheva TASEV Prof. Dr. Milena Apostolovska STEPANOSKA Prof. Dr. Vasko NAUMOVSKI	Ss. Cyril and Methodius University in Skopje NORTH MACEDONIA	FROM FRAGMENTATION TO INTEGRATION: A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE REGULATION OF DIGITAL TRANSFORMATION AND INTELLECTUAL PROPERTY IN FIVE EUROPEAN STATES
Dr. Tahir QURESHI	Presidency University INDIA	REVISITING THE LOTUS PRINCIPLE IN THE ERA OF GLOBAL REGULATION
Olasunmbo Abiodun OLANIPEKUN	Ajayi Crowther University NIGERIA	INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON YOUTH POLITICAL AWARENESS AND PARTICIPATION IN NIGERIA
Wilson OKAKA Wilberforce OKONGO	Kyambogo University UGANDA	STRATEGIC COMMUNICATION COORDINATION FOR NORTH–SOUTH PARTNERSHIPS TO CLIMATE CHANGE FUNDING GOVERNANCE TRANSPARENCY FOR ARID AND SEMI-ARID GRASSLANDS IN NORTHEASTERN UGANDA
Wilson OKAKA Wilberforce OKONGO	Kyambogo University UGANDA	CLIMATE-SMART AGRICULTURAL POLICY ON DIGITAL AGRICULTURAL OUTREACH SERVICES FOR WOMEN SMALLHOLDER FARMER-GROUPS IN UGANDA
Wilson OKAKA Leticia Komba RWAKIJUKA	Kyambogo University UGANDA	LEVERAGING SCIENCE COMMUNICATION FOR CLIMATE-SMART AGRICULTURE WITH EVIDENCE-BASED AGRICULTURAL POLICIES TO ACCELERATE SDG 2 SUCCESS IN UGANDA AND AFRICA

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-1 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Özlem BELKIS

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assist. Prof. Dr. Kemal Hakan TEKİN	Istanbul Rumeli University TÜRKİYE	THE BEGINNING OR THE END? SULTAN ABDUAZIZ'S VISIT TO PARIS
Prof. Dr. Özlem BELKIS	Dokuz Eylül University TÜRKİYE	STAGING LIVED REALITY: CONCEPTS (ETHNODRAMA, AUTOETHNOGRAPHY, AUTOTHEORY)
Prof. Dr. Özlem BELKIS	Dokuz Eylül University TÜRKİYE	STAGING LIVED REALITY: STRATEGIES AND ETHICAL PRINCIPLES FOR ETHNOTHEATRE
Özge KARADENİZ Prof. Dr. Cengiz ÇETİN	Ankara University TÜRKİYE	THE PRESENCE AND DEGRADATION PROCESSES OF PLASTICS IN COLLECTIONS WITHIN THE CONTEXT OF MODERN CULTURAL HERITAGE
Berkan ÇETİN Prof. Dr. Cengiz ÇETİN	Ankara University TÜRKİYE	MATERIAL DETERIORATION IN RURAL ARCHITECTURAL HERITAGE: THE CASE OF RESIDENCE NO. 237/12 IN THE NALLIHAN-SOBRAN NEIGHBORHOOD
Asst. Prof. Ayben KAYIN	Selcuk University TÜRKİYE	OTTOMAN PERIOD METAL CANDLESTICKS IN THE KONYA A.R. IZZET KOYUNOGLU MUSEUM
Murat Can SÜYGÜN Asst. Prof. Dr. Kozan UZUN	Ankara University TÜRKİYE	TECHNICAL EXAMINATION OF ARCHAEOLOGICAL POTTERY: A CASE OF GORDION T 52

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-2 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Ph.D. András Donát KOVÁCS

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Ahmed OSMANE Fatima BOUHLAL	Ibn Zohr University MOROCCO Cadi Ayyad University MOROCCO	WATER RESOURCE MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF CLIMATE CHANGE: STUDY OF THE MARRAKECH REGION
Ahmed OSMANE Khadija ZIDAN Moustapha BELMOUDEN	Ibn Zohr University MOROCCO Cadi Ayyad University MOROCCO	DEVELOPMENT OF A PREDICTIVE MODEL FOR FECAL COLIFORM REDUCTION IN FULL-SCALE TRICKLING FILTERS TREATING ARID-REGION SEWAGE
Wilson OKAKA Ben Donald Dominic ENJIKU	Kyambogo University UGANDA	EFFECTIVENESS OF PUBLIC AWARENESS COMMUNICATION CAMPAIGNS TO HARNESS WIND ENERGY RESOURCES FOR CLIMATE-SMART GREEN ENERGY TRANSITION IN UGANDA
Wilson OKAKA Ben Donald Dominic ENJIKU	Kyambogo University UGANDA	PROMOTING SOLAR ENERGY DIFFUSION FOR RURAL ELECTRIFICATION PROPELLED DEVELOPMENT INNOVATIONS THROUGH SCIENCE JOURNALISM LENS IN UGANDA
Wilson OKAKA Ben Donald Dominic ENJIKU Benard ADIGA	Kyambogo University UGANDA	SCIENCE COMMUNICATION STRATEGY FOR SUSTAINABLE FOOD NUTRITION SECURITY THROUGH HOMESTEAD ECO-PERMACULTURE IN UGANDA REFUGEE HOST COMMUNITIES
Wilson OKAKA Joseph RWOTHUMIO	Kyambogo University UGANDA	GENDER-RESPONSIVE DIGITAL COMMUNICATION TO ACCELERATE AGRICULTURE ZOOTECHNICS FOR SMALLHOLDER FARMERS IN AFRICA
Ph.D. András Donát KOVÁCS Jenő Zsolt FARKAS Ádám SZALAI	ELTE Centre for Economic and Regional Studies HUNGARY	THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE REGIONAL ECONOMY - A CASE STUDY FROM A HUNGARIAN RURAL REGION

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-3 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Emeka Kenechi AGINA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Emeka Kenechi AGINA	Michael Okpara University of Agriculture NIGERIA	EXPLORING FOOD, AGRICULTURE AND TOURISM LINKAGES FOR RURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN SOUTH-EAST NIGERIA
Alagbu Ogochukwu Philomina ALAGBU	Federal Polytechnic Oko NIGERIA	COMPARATIVE EVALUATION OF PROXIMATE AND MINERAL PROFILES IN COMMERCIAL YOGHURT BRANDS: IMPLICATIONS FOR CONSUMER CHOICE AND REGULATORY STANDARDS
Dr. B. MAHADEVAN Ph.D. Research Scholar K. TEENA	Vellalar College for Women INDIA	ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY (ICT) IN PADDY CULTIVATION AMONG FARMERS IN THANJAVUR DISTRICT: A STUDY
Aishwarya S Reshma N Tharunikaa P	R.M.K. Engineering College INDIA	CLIMATE-RESILIENT AGRICULTURE: ADAPTING FARMING SYSTEMS TO A CHANGING CLIMATE
Opeyemi GBENGA Emmanuel Joshua OJOAJOGWU Opaluwa Haruna IBRAHIM	Prince Abubakar Audu University NIGERIA	EFFECT OF SAVINGS AND CREDIT COOPERATIVE SOCIETIES (SACCOS) ON THE FOOD SECURITY STATUS OF FARMING HOUSEHOLDS IN KOGI CENTRAL AGRO-ECOLOGICAL ZONE C, NIGERIA
Opeyemi GBENGA Ojima Japheth SALIFU Goodluck Percy OKUJAGU	Prince Abubakar Audu University NIGERIA	ASSESSMENT OF POULTRY FARMERS' PERCEPTION OF CLIMATE CHANGE AND ADAPTATION STRATEGIES IN AGRICULTURAL ZONE B AREA OF KOGI STATE, NIGERIA
Abdullahi BASHIRU Oladipo Joseph AJAYI Yakubu MUHAMMED Safiya JIBRIN	Federal University of Technology Minna NIGERIA	EFFECTS OF DIGIT BASED EXTENSION SERVICE DELIVERY APPLICATION ON LIVELIHOOD STATUS OF ARABLE FARMING HOUSEHOLDS IN NORTH-CENTRAL NIGERIA: SYSTEMATIC REVIEW

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-1 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Assist. Prof. Dr. Sevgi KEÇELİ ERCİYAS

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Samet TUFAN	Independent Researcher TÜRKİYE	NATO'S OUT OF AREA POLICY IN THE 21ST CENTURY
Res. Assist. Kaan KARAASLAN	Antalya Bilim University TÜRKİYE	RECONSTRUCTING THE LIABILITY REGIME IN PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER CONTRACTS AFTER THE DIARRA JUDGMENT: AN ANALYSIS FROM THE PERSPECTIVES OF THE PLAYER, THE FORMER CLUB, AND THE NEW CLUB
Binnur HATTAT	Istanbul Nisantasi University TÜRKİYE	FROM DYNASTIC SOVEREIGNTY TO MODERN POLITICAL SOVEREIGNTY: STATE, SOCIETY, AND POLITICAL AGENCY IN FRANCE AND OTTOMAN-TURKISH MODERNIZATION
MA Student Beyza Nur KOÇAK Assoc. Prof. Hüsrev TABAK	Recep Tayyip Erdoğan University TÜRKİYE	THINKING TÜRKIYE IN THE GLOBAL SOUTH
MA Student Canan ŞAHİN Assoc. Prof. Hüsrev TABAK	Recep Tayyip Erdoğan University TÜRKİYE	THE KOSOVAR TURKS AND THE HISTORICAL CONSTRUCTION OF TURKISH ETHNICITY: A STUDY ON TURKISH LITERARY WORKS FROM THE SOCIALIST YUGOSLAVIA ERA
Nazım ERYILMAZ	University of Kansas USA	ELITE COHESION AND SANCTION RESILIENCE: CABINET STABILITY AS THE MISSING LINK IN SANCTION SURVIVAL IN AUTHORITARIAN REGIMES
Assist. Prof. Dr. Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	Kafkas University TÜRKİYE	DIGITAL RIGHTS IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION: CONCEPTUAL FRAMEWORK AND KEY DIMENSIONS
Assist. Prof. Dr. Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	Kafkas University TÜRKİYE	FROM THE DIGITAL GOVERNMENT TO ARTIFICIAL INTELLIGENCE-DRIVEN GOVERNANCE: AN EVALUATION OF TURKEY'S ARTIFICIAL INTELLIGENCE ACTION PLAN (2026–2030) FROM A PUBLIC ADMINISTRATION PERSPECTIVE

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-2 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Givi DUCHIDZE

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Md. Juwel MIA Md. Nazmul HOSSAIN	University of Rajshahi BANGLADESH	FLOOD DISASTER IMPACTS ON SMALLHOLDER FARMERS' FOOD SECURITY: A CASE STUDY IN GAIBANDHA DISTRICT
Dr. Taofeeq Ade AMUSA Ezekiel Ndubuisi NWANKWO	Michael Okpara University of Agriculture NIGERIA	GENDER DIFFERENTIALS OF THE EFFECTS OF STONE QUARRYING ACTIVITIES ON LIVELIHOOD AND COPING CAPACITY OF FARMERS IN EBONYI STATE, NIGERIA
Bilikisu Wachin AHMED H. SALLAWU M. S. GADO	Department of Agricultural Economics & Farm Management NIGERIA	DRIVERS OF MARKET ENGAGEMENT AMONG CATTLE FARMERS IN NIGER STATE, NIGERIA
Vivian Gabriel OMAWERU H. SALLAWU J. N. NMADU	Department of Agricultural Economics & Farm Management NIGERIA	EFFECTS OF OFF-FARM INCOME ON MULTIDIMENSIONAL POVERTY AMONG FARMING HOUSEHOLDS IN DELTA STATE, NIGERIA
Prof. Dr. Amaka G. METU Chinwe M. MADUEKE Nosa Frank OSAZUWA	Nnamdi Azikiwe University NIGERIA	CLIMATE CHANGE, FOOD INSECURITY, AND HUMAN DEVELOPMENT IN NIGERIA: THE MODERATING ROLE OF NATIONAL INCOME
Assoc. Prof. Dr. Givi DUCHIDZE	East European University and Alte University GEORGIA	CHALLENGES OF STRATEGIC MANAGEMENT FOR FOOD SAFETY AND FOOD SECURITY (GLOBAL AND NATIONAL CONTEXT)
Prof. Amit Kumar SINGH Assist. Prof. Sunaina DHANDA Utkarsh Kumar SINGH Postdoctoral Fellow Mamta DHANDA	University of Delhi INDIA NorthCap University INDIA	A QUALITATIVE CASE STUDY ANALYSIS OF WILFUL DEFAULTERS IN INFORMAL CREDIT SYSTEM IN RURAL INDIA

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-3 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Dr. Nelson Ogoja WILLY

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Rokeya PARVIN Shukria ISLAM Fatematuz ZOHORA Masuma AKTER	University of Barishal BANGLADESH	DOES FOREIGN DIRECT INVESTMENT DRIVE CAPITAL FLIGHT IN BANGLADESH? AN ARDL BOUNDS TESTING APPROACH, 1973–2023
Md Foysal AHMMED Rajiwan Anwar RATUL Sumaiya AKHTER	Dhaka College, University of Dhaka BANGLADESH University of Rajshahi BANGLADESH National University BANGLADESH	CAN NETWORK-BASED SUPPLY CHAINS GENERATE LOCAL EMPLOYMENT? EVIDENCE FROM BANGLADESH
Dr. Yacine Mohamed DAHMANI Ph.D. Student Mohamed Hicham MERABET	Mouloud Mammeri University of Tizi-Ouzou ALGERIA Higher School of Commerce ALGERIA	THE ROLE OF ECONOMIC SCENARIOS IN THE ASSET-LIABILITY MANAGEMENT OF AN INSURANCE COMPANY
Dr. Nelson Ogoja WILLY	Federal Polytechnic Ekowe NIGERIA	FINANCIAL ACCOUNTING PRACTICES AND SME SUSTAINABILITY IN AFRICA
Prajna LOUKYA Diva VERMA Mona Sahasra KOSURU Dr. Arthi TS	United World Academy INDIA	TO WHAT EXTENT IS TAXATION OF THE WEALTHIEST 1% ECONOMICALLY FEASIBLE AND SOCIALLY DESIRABLE, CONSIDERING CAPITAL MOBILITY, INTERNATIONAL TAX COORDINATION, REDISTRIBUTION, AND THE POTENTIAL EFFECTS ON ECONOMIC EFFICIENCY?
Diva VERMA Mona Sahasra KOSURU Prajna LOUKYA Dr. Arthi TS	United World Academy INDIA	PROMOTIONAL STRATEGIES AND CONSUMER SPENDING BEHAVIOUR: AN EMPIRICAL STUDY OF WESTSIDE OUTLETS IN BENGALURU
Abubakar ABDULLAHI Abubakar Saidu ALIERO	Federal University Birnin Kebbi NIGERIA	GEWEKE–PORTER–HUDAK AND SMOOTHED PERIODOGRAM ESTIMATORS OF THE LONG-MEMORY PARAMETER IN ARFIMA MODELS: A MONTE CARLO SIMULATION TECHNIQUES APPROACH

CONTENTS

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
Cansu PARLAK KOLÇAK Yeşim FAZLIOĞLU	THE EFFECT OF NATURAL TEACHING METHODS USED BY PARAPROFESSIONAL ON COMMUNICATION SKILLS OF STUDENTS WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER	1
Sevim DİLEKOĞLU ÇALCA	WAGE UNCERTAINTY IN THE PLATFORM ECONOMY IN TURKEY: A DESCRIPTIVE ASSESSMENT THROUGH THE CASES OF ARMUT, YEMEKSEPETI AND GETIR	2
Bilge TIGLI Nergiz KARADAS TOKTAS	AN EVALUATION OF THE TRANSFORMATION OF EDITING PROCESSES IN CINEMA IN THE CONTEXT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	4
Merve Küçükgökçe Nergiz KARADAS TOKTAS	COSTUME DESIGN AND THE CONSTRUCTION OF HISTORICAL REPRESENTATION	14
Saadet İDER	A CASE STUDY ON THE BIOLOGICAL FOUNDATIONS OF FAITH	27
Emre YAŞAR	STATE OF HOPES REGARDING THE CAREERS OF TOURISM GUIDE GRADUATES	28
Bilge ÇAĞLAR DEMİR	REPRESENTATION OF THE FEMALE BODY IN FEMVERTISING ADS: THE AERIE REAL CAMPAIGN AS AN EXAMPLE	35
Hilal Nur TEMEL Haluk REÇBER	VISIBILITY AND SPATIAL ACCESSIBILITY IN MUSEUM EXHIBITION LAYOUTS: A	54
Aybike Sıla AYKAÇ SELAMOĞLU Cengiz ÇETİN	ASSESSMENT OF DETERIORATION PATTERNS ON HISTORIC LIMESTONE FACADES: THE CASE OF ZAHRA STREET, NICOSIA	56
Müzeyyen GELİBOLU	GREENWASHING AND CONSUMER BEHAVIOR RESEARCH: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THEMATIC TRENDS AND EMERGING RESEARCH DIRECTIONS	71
İsa UĞUR Hami ÜNLÜ Ömer Ceyhun APAK	AN ANALYSIS OF PRODUCTS WITH GEOGRAPHICAL INDICATIONS IN THE TRA1 REGION FROM A GASTRONOMIC PERSPECTIVE	86
Alparslan Gazi AYKIN	MANIFESTATION OF INTERNATIONAL JUSTICE IN SPORTS (!): THE EXAMPLE OF RUSSIA-UKRAINE & ISRAEL-PALESTINE WAR	91
Denisa KAFAZI Lorena KELO Kujtim DULE	COMPETENCY-BASED MATHEMATICS CURRICULUM IN SECONDARY EDUCATION: ALBANIAN TEACHERS' PERCEPTIONS AND IMPLICATIONS FOR CURRICULUM	93
Acharya Chitralekha J	NUTRITIONAL AWARENESS AMONG COLLEGE STUDENTS	105
Youssef TLEMSANI Mohamed EBN TOUHAMI	THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON PHYSICS TEACHING AND LEARNING	113
Bashıru Muhammad Lıman Aısha Usman Dıngyadı	CHALLENGES OF TEACHING HAUSA CULTURE AMONG TERTIARY INSTITUTION STUDENTS IN THE TWENTY-FIRST CENTURY: IMPLICATIONS FOR INDIGENOUS	114
Edlira BEJKO	THE SECOND GENERATION OF IMMIGRANTS AND BILINGUALISM	124
Onatere-Ubrurhe Joyce Ogheneruona	WORK-INTEGRATED LEARNING AND ENTREPRENEURIAL COMPETENCY DEVELOPMENT AMONG BUILDING TECHNOLOGY STUDENTS IN NIGERIAN TVET	131
Obadiaru, Itohonsa Charles–Owaba, Tekenate	A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW OF AI-DRIVEN CYBERTHREATS AND DEFENSIVE STRATEGIES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS	132
Garba Shambo Mohammed Usman Zaliha Ndatsu Muhammad Baba Hussaini Musa Usman Hauwakulu Saba	ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION: USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS IN TEACHING AND LEARNING PROCESSES IN STATE GOVERNMENT– OWNED UNIVERSITIES IN NORTH CENTRAL NIGERIA	133
Bahar Cansu KARA Zülfiye Gül ERCAN	AN ANALYSIS OF CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS AMONG SPECIAL EDUCATION TEACHERS BETWEEN 2000 AND 2026	134
Bahar Cansu KARA	REIMAGINING SOCIAL STORIES WITH GENERATIVE AI:	135

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
İrem GİRGİN AKSU	TOWARD INCLUSIVE DIGITAL SUPPORTS FOR NEURODIVERGENT CHILDREN	
Aydın SELLİOĞ Mehmet KÜÇÜKGÖZ Mehmet Gazi ASLAN	“BEING A BLIND SCIENCE TEACHER”: TEACHER IDENTITY THROUGH THE EYES OF GRADUATES WITH VISUAL IMPAIRMENTS	136
Aydın SELLİOĞ Mustafa KANDIRMAZ	MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ACADEMIC SELF-PERCEPTION: A SCALE DEVELOPMENT STUDY	138
Gürbüz OCAK Münevver YILMAZ İjlal OCAK	DEVELOPMENT OF A SCALE TO ASSESS UNIVERSITY STUDENTS’ ACADEMIC LITERACY SKILLS	140
Gürbüz OCAK Münevver YILMAZ İjlal OCAK Hilal Kılınç	EXAMINATION OF HIGH SCHOOL STUDENTS' COMPUTATIONAL THINKING SKILLS ACCORDING TO DEMOGRAPHIC VARIABLES	153
Buse Başak TURAN İrem UZUN	VILLAGE INSTITUTES IN THE CONTEXT OF THE EDUCATIONAL PHILOSOPHIES OF	164
Feyza KESKİNER Melek ALPAR	EVALUATING TROUGH PLAY : A PLAYFUL APPROACH TO ASSESMENT IN FLE	166
Aliyeva Maralkhanim Tofig gizi	THE IMPORTANCE OF INTEGRATED TEACHING IN MUSIC LESSON	168
Duru Sert Umut Burak Geyikci	DIGITAL DISTRACTIONS AND LITERACY: A COMPARATIVE STUDY OF HIGH SCHOOL READING HABITS IN VIRGINIA	173
Mohammed, Ismaila Muhammad Tasiu Dansabo Yahaya Muhammad Ibrahim	BROKEN SYSTEMS, PROMISING TECHNOLOGY: RETHINKING AI IN NORTHERN NIGERIA'S CHILD PROTECTION LANDSCAPE	174
Garba Shambo Mohammed Usman Zaliha Ndatsu Muhammad Baba Hussaini Musa Usman Hauwakulu Saba	AWARENESS AND UTILIZATION OF AI ADOPTION FOR TEACHING AND LEARNING IN STATE-OWNED UNIVERSITIES, NORTH CENTRAL NIGERIA	175
Amine BAHLOUL Mondher KASSIS Leila ABID	ASSOCIATION BETWEEN SELF-CARE BEHAVIORS AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH HEART FAILURE HOSPITALIZED IN A CARDIOLOGY DEPARTMENT IN TUNISIA	176
Foluke Eze Georgian Ewetan Oboturi	EFFECTS OF METACOGNITIVE LEARNING STRATEGIES ON JUNIOR SECONDARY SCHOOL STUDENTS’ ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS IN OGBIA LOCAL GOVERNMENT AREA, BAYELSA STATE	177
Eke, Regina Akudo Letoh, Victor	USE OF TEXTESE IN INSTANT MESSAGING AND STUDENTS’ PERCEPTION OF ITS EFFECT ON FORMAL WRITING SKILLS AMONG STUDENTS OF FEDERAL UNIVERSITY OTUOKE, BAYELSA STATE	178
Fagboyinbo Temitope Tawa Dada Olugbenga David	IMPACT OF WORK-LIFE BALANCE AND SOCIAL RELATIONSHIPS ON ACADEMIC PERFORMANCE OF WORKING UNDERGRADUATE STUDENTS OF FUOYE	186
Joan IKONOMI	HUMAN–AI CREATIVE COLLABORATION IN CONTEMPORARY VISUAL ART: NEW PERSPECTIVES ON CREATIVITY AND AUTHORSHIP	187
Volha KORBUT SALMAN	THE EXHAUSTION OF SUSPICION AND THE POST-CRITICAL TURN TO ENCHANTMENT IN ENGLISH LITERATURE	196
Volha KORBUT SALMAN	THE DISCURSIVE CIRCUMSCRIPTION OF THE POSTCOLONIAL TEXT AND THE LIMITS OF CURRICULAR DIVERSIFICATION	201
Fehmi SOĞUKOĞLU	THE MORAL TEACHINGS OF THE HARUT AND MARUT NARRATION	206
Fehmi SOĞUKOĞLU	THE CERTAINTY OF “KNOWLEDGE” IN ISLAMIC SCIENCES AND THE LIMITS OF RELATIVITY IN RELIGIOUS RULINGS	213
Tuğba GÖRGÜN	THE SUFI TRADITION OF SPIRITUAL TRAINING IN TERMS OF GUIDANCE AND COMMUNICATION IN RELIGIOUS SERVICES: OPPORTUNITIES, LIMITATIONS, AND MODEL PROPOSALS	218
Ebubekir DEMIR	DISCLOSEDNESS IN WAITING: WHAT DOES TIME DO TO	225

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
	US?	
İmran Mollaoğlu KALIN	WHOSE TIME COUNTS? GRIEVABILITY, NARRATIVE TEMPORALITY, AND ALI SMITH'S SEASONAL QUARTET	229
Ananda Majumdar	INTERPRETING MEDIEVAL RELIGIOUS PRACTICE: AUTHORITY, LIVED DEVOTION, AND SOCIAL CONTROL	230
Irini Dibra	READING TEXTS AS GRAMMATICAL, DIALECTAL, AND PHILOLOGICAL EVIDENCE	234
Ananda Majumdar	EXPLORING BORDERS: THE INTERCONNECTION OF MARGIN, MAP, AND MONSTER WITHIN THE WONDERS OF THE EAST	241
Gımba, Mercy Maırıga Koproda Longret Cyrıacus Oluwole Sımeon Ojo	INDIGENOUS KNOWLEDGE SYSTEMS AND PRE-COLONIAL FOOD SECURITY STRATEGIES IN WEST AFRICA	246
Nwanan, Istifanus Samuel Dawulung Kyennaan Michael Dagwer, Panmwa Nanle	TRANS-BORDER CRIME AND AGRICULTURAL DISRUPTION ALONG THE NIGERIA– BENIN REPUBLIC BORDERLAND, 1961–2019	252
Polya Yordanova Methodius", Bulgaria	HISTORICAL-GEOGRAPHICAL AND TOURIST ASPECTS OF THE VELIKO TARNOVO – BOZHENTSI ROUTE: OPPORTUNITIES FOR CULTURAL-COGNITIVE TOURISM	262
Ijeoma Stephanie Ladele	GENDER-RESPONSIVE AND CONFLICT-SENSITIVE WOMEN'S PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT PROJECTS IN NIGERIA: PATHWAYS TO INCLUSIVE	269
Gabor Szabados	CORPORATE STRATEGIES OF FOOTBALL CLUBS	270
Abdullah ERİŞ	THE CONTRIBUTION OF R&D CENTERS TO FIRMS' EXPORT PERFORMANCE: THE CASE OF THE FOOD INDUSTRY	272
Çağla DEMİR	AGENTIC AI INTEGRATION IN HUMAN RESOURCE INFORMATION SYSTEMS: A GOVERNANCE AND ACCOUNTABILITY PERSPECTIVE	273
Çağla DEMİR	THE TRANSFORMATION OF HR PROFESSIONALS IN THE AGE OF AI AGENTS: A CONCEPTUAL ASSESSMENT OF HUMAN-AI COLLABORATION	274
Emine KAYA Ömer KAYA	GREEN BOND IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	275
Hatice NAYMAN HAMAMCI Müge KINAY Selim AREN	THE MECHANISM OF IMPULSIVITY ON THE PATH FROM EMOTIONS AND PSYCHOLOGY TO RISKY INVESTMENTS	277
GELİŞİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ Melek AKSU	AN EVALUATION OF SECTORAL DEVELOPMENT OF CORPORATE GOVERNANCE MATURITY IN BORSA ISTANBUL	287
CERRAHİ DENEYİMİ Ayşe ELKOCA	ADULT SATISFACTION WITH PHYSICAL APPEARANCE AND EXPERIENCE WITH	296
Ayşe ELKOCA	THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGIOSITY, HEALTH BEHAVIORS, AND	301
Abdullah YILDIZ	THE STRATEGIC ROLE OF ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS IN INVENTORY CONTROL AND THE INNOVATIONS AND OPPORTUNITIES INTRODUCED BY THE INDUSTRY 5.0 REVOLUTION TO INVENTORY CONTROL PROCESSES	306
Derya DOĞAN	MILITARY-RELATED WORDS IN KHWAREZM TURKIC	315
Abdulkadir Inuwa Abdulkadir MNIIA	KURDS, STATELESSNESS AND THE MIDDLE EAST CRISES: ADOPTING CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES	316
Hristina Runcheva Tasev Milena Apostolovska Stepanoska Vasko Naumovski	FROM FRAGMENTATION TO INTEGRATION A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE REGULATION OF DIGITAL TRANSFORMATION AND INTELLECTUAL PROPERTY IN FIVE EUROPEAN STATES	327
Tahir Qureshi	REVISITING THE LOTUS PRINCIPLE IN THE ERA OF GLOBAL REGULATION	339
Olasunmbo Abiodun Olanipekun	INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON YOUTH POLITICAL AWARENESS AND PARTICIPATION IN NIGERIA	348
Kemal Hakan TEKİN	THE BEGINNING OR THE END? SULTAN ABDUAZIZ'S VISIT TO PARIS	349
Özlem BELKIS	STAGING LIVED REALITY: CONCEPTS (ETHNODRAMA, AUTOETHNOGRAPHY, AUTOTHEORY)	357

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
Özlem BELKIS	STAGING LIVED REALITY: STRATEGIES AND ETHICAL PRINCIPLES FOR ETHNOTHEATRE	365
VARLIĞI VE BOZULMA SÜREÇLERİ Özge KARADENİZ Cengiz ÇETİN	THE PRESENCE AND DEGRADATION PROCESSES OF PLASTICS IN COLLECTIONS WITHIN THE CONTEXT OF MODERN CULTURAL HERITAGE	370
Berkan ÇETİN Cultural Heritage Cengiz ÇETİN	MATERIAL DETERIORATION IN RURAL ARCHITECTURAL HERITAGE: THE CASE OF RESIDENCE NO. 237/12 IN THE NALLIHAN-SOBRAN NEIGHBORHOOD	379
Murat Can SÜYGÜN Kozan UZUN	TECHNICAL EXAMINATION OF ARCHAEOLOGICAL POTTERY: A CASE OF	394
Ahmed Osmane Fatima Bouhlal	WATER RESSOURCE MANGEMENT IN THE CONTEXT OF CLIMATE CHANGE: STUDY OF THE MARRAKECH REGION	402
Ahmed Osmane Khadija Zidan Moustapha Belmouden	DEVELOPMENT OF A PREDICTIVE MODEL FOR FECAL COLIFORM REDUCTION IN FULL-SCALE TRICKLING FILTERS TREATING ARID-REGION SEWAGE	403
Jenő Zsolt Farkas Ádám Szalai	THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE REGIONAL ECONOMY - A CASE STUDY FROM A HUNGARIAN RURAL REGION	404
Agina, Emeka Kenechi Umudike, Abia State.	EXPLORING FOOD, AGRICULTURE AND TOURISM LINKAGES FOR RURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN SOUTH-EAST NIGERIA	405
Alagbu Ogochukwu Phılomına	COMPARATIVE EVALUATION OF PROXIMATE AND MINERAL PROFILES IN COMMERCIAL YOGHURT BRANDS: IMPLICATIONS FOR CONSUMER CHOICE AND REGULATORY STANDARDS	406
B. Mahadevan Mrs. K. Teena	ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY (ICT) IN PADDY CULTIVATION AMONG FARMERS IN THANJAVUR DISTRICT:A STUDY	413
Reshma N Tharunikaa P	CLIMATE-RESILIENT AGRICULTURE: ADAPTING FARMING SYSTEMS TO A CHANGING CLIMATE	414
Opeyemi Gbenga Emmanuel Joshua Ojoajogwu Opaluwa Haruna Ibrahim	EFFECT OF SAVINGS AND CREDIT COOPERATIVE SOCIETIES (SACCOS) ON THE FOOD SECURITY STATUS OF FARMING HOUSEHOLDS IN KOGI CENTRAL AGRO-ECOLOGICAL ZONE C, NIGERIA	415
Opeyemi Gbenga Salifu Ojima Japheth Okujagu Goodluck Percy	ASSESSMENT OF POULTRY FARMERS' PERCEPTION OF CLIMATE CHANGE AND ADAPTATION STRATEGIES IN AGRICULTURAL ZONE B AREA OF KOGI STATE,	425
Abdullahi Bashiru Oladipo Joseph Ajayi Yakubu Muhammed Safiya Jibrin	EFFECTS OF DIGIT BASED EXTENSION SERVICE DELIVERY APPLICATION ON LIVELIHOOD STATUS OF ARABLE FARMING HOUSEHOLDS IN NORTH-CENTRAL NIGERIA: SYSTEMATIC REVIEW	436
Samet TUFAN	NATO'S OUT OF AREA POLICY IN THE 21ST CENTURY	453
Kaan KARAASLAN	RECONSTRUCTING THE LIABILITY REGIME IN PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER CONTRACTS AFTER THE DIARRA JUDGMENT: AN ANALYSIS FROM THE PERSPECTIVES OF THE PLAYER, THE FORMER CLUB, AND THE NEW CLUB	454
Binnur HATTAT	FROM DYNASTIC SOVEREIGNTY TO MODERN POLITICAL SOVEREIGNTY: STATE, SOCIETY, AND POLITICAL AGENCY IN FRANCE AND OTTOMAN-TURKISH MODERNIZATION	456
Canan ŞAHİN Hüsrev TABAK	THE KOSOVAR TURKS AND THE HISTORICAL CONSTRUCTION OF TURKISH ETHNICITY: A STUDY ON TURKISH LITERARY WORKS FROM THE SOCIALIST YUGOSLAVIA ERA	469
Nazım ERYILMAZ	ELITE COHESION AND SANCTION RESILIENCE: CABINET STABILITY AS THE MISSING LINK IN SANCTION SURVIVAL IN AUTHORITARIAN REGIMES	482
Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	DIGITAL RIGHTS IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION: CONCEPTUAL FRAMEWORK AND KEY DIMENSIONS	491
Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	FROM THE DIGITAL GOVERNMENT TO ARTIFICIAL INTELLIGENCE-DRIVEN GOVERNANCE: AN EVALUATION OF TURKEY'S ARTIFICIAL INTELLIGENCE ACTION PLAN	493

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
	(2026–2030) FROM A PUBLIC ADMINISTRATION PERSPECTIVE	
Juwel Mia Nazmul Hossain	FLOOD DISASTER IMPACTS ON SMALLHOLDER FARMERS' FOOD SECURITY: A CASE STUDY IN GAIBANDHA DISTRICT	495
AHMED B. W. H. SALLAWU M. S. GADO	DRIVERS OF MARKET ENGAGEMENT AMONG CATTLE FARMERS IN NIGER STATE,	496
OMAWERU, Vivian Gabriel H. SALLAWU J. N. NMADU	EFFECTS OF OFF-FARM INCOME ON MULTIDIMENSIONAL POVERTY AMONG FARMING HOUSEHOLDS IN DELTA STATE, NIGERIA	504
Amaka G. Metu Chinwe M. Madueke Nosa Frank Osazuwa	CLIMATE CHANGE, FOOD INSECURITY, AND HUMAN DEVELOPMENT IN NIGERIA: THE MODERATING ROLE OF NATIONAL INCOME	509
Givi Duchidze	CHALLENGES OF STRATEGIC MANAGEMENT FOR FOOD SAFETY AND FOOD SECURITY (GLOBAL AND NATIONAL CONTEXT)	523
Amit Kumar Singh Sunaina Dhanda Utkarsh Kumar Singh Mamta Dhanda	A QUALITATIVE CASE STUDY ANALYSIS OF WILFUL DEFAULTERS IN INFORMAL CREDIT SYSTEM IN RURAL INDIA	524
Rokeya Parvin Shukria Islam Fatematuz Zohora Masuma Akter	DOES FOREIGN DIRECT INVESTMENT DRIVE CAPITAL FLIGHT IN BANGLADESH? AN ARDL BOUNDS TESTING APPROACH, 1973–2023"	525
Md Foysal Ahmmed Rajiwan Anwar Ratul Sumaiya Akhter	CAN NETWORK-BASED SUPPLY CHAINS GENERATE LOCAL EMPLOYMENT? EVIDENCE FROM BANGLADESH	526
DAHMANI Yacine Mohamed	THE ROLE OF ECONOMIC SCENARIOS IN THE ASSET-LIABILITY MANAGEMENT OF AN INSURANCE COMPANY	546
Nelson Ogoja Willy	FINANCIAL ACCOUNTING PRACTICES AND SME SUSTAINABILITY IN AFRICA	547
Prajna Loukya Diva Verma Mona Sahasra Kosuru Arthi TS	TO WHAT EXTENT IS TAXATION OF THE WEALTHIEST 1% ECONOMICALLY FEASIBLE AND SOCIALLY DESIRABLE, CONSIDERING CAPITAL MOBILITY, INTERNATIONAL TAX COORDINATION, REDISTRIBUTION, AND THE POTENTIAL EFFECTS ON ECONOMIC EFFICIENCY?	557
Diva Verma Mona Sahasra Kosuru Prajna Loukya Arthi TS	PROMOTIONAL STRATEGIES AND CONSUMER SPENDING BEHAVIOUR: AN EMPIRICAL STUDY OF WESTSIDE OUTLETS IN BENGALURU	558
Abubakar Abdullahi Abubakar Saidu Aliero	GEWEKE–PORTER–HUDAK AND SMOOTHED PERIODOGRAM ESTIMATORS OF THE LONG-MEMORY PARAMETER IN ARFIMA MODELS: A MONTE CARLO SIMULATION TECHNIQUES APPROACH	559

THE PRESENCE AND DEGRADATION PROCESSES OF PLASTICS IN COLLECTIONS WITHIN THE CONTEXT OF MODERN CULTURAL HERITAGE

MODERN KÜLTÜREL MİRAS BAĞLAMINDA PLASTİKLERİN KOLEKSİYONLARDAKİ VARLIĞI VE BOZULMA SÜREÇLERİ

Özge KARADENİZ

Ankara University, Institute of Social Sciences, Department of Conservation and Restoration of Cultural Heritage, Ankara, Türkiye

ORCID ID: https://orcid.org/0009-0001-5913-7090

Prof. Dr. Cengiz ÇETİN

Ankara University, Faculty of Fine Arts, Department of Conservation and Restoration of Cultural Heritage, Division of Conservation and Restoration of Cultural Heritage, Ankara, Türkiye

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-5843-1290

ABSTRACT

Since the mid-20th century, synthetic polymers have emerged as a predominant medium in mass production, industrial design, and visual arts, establishing themselves as an integral component of modern cultural heritage. Contrary to the widespread misconception that plastics are indestructible materials, they are engineered with finite lifespans and undergo unprecedented physical and chemical degradation within museum environments. Historically dismissed as inexpensive, ephemeral commodities, these objects have suffered from a systematic neglect conceptualised in the literature as "plastics denial syndrome". This phenomenon precipitates a theoretical conflict between the core conservation tenet of "reversibility" and the intrinsic material vulnerability of polymers. This study aims to delineate the cultural heritage dimension of plastic artefacts and elucidate their characteristic degradation mechanisms.

Structured around a qualitative research design, this paper constitutes a literature-based conceptual analysis and review. Within this scope, national and international academic publications, multi-centre project outputs, and professional conservation reports addressing the historical and cultural evolution, structural properties, degradation mechanisms, and preservation strategies of plastics were critically evaluated. Based on the synthesized data, the degradation phenomena identified in collection plastics are categorized into three primary vectors: physical, chemical, and biological degradation.

The findings demonstrate that plastics typically exhibit an extended induction phase followed by rapid, autocatalytic degradation. High-risk polymers notably cellulose derivatives, polyurethane foams, and poly(vinyl chloride) undergo irreversible degradation pathways, including discoloration, embrittlement, off-gassing of volatile acids, and plasticizer migration. Because these chemical breakdown processes cannot be rectified through conventional interventional treatments, contemporary conservation practice has shifted fundamentally toward preventive conservation strategies.

The results underscore that preserving polymeric cultural heritage necessitates a profound transformation in traditional material hierarchies and remedial conservation practice. Ensuring the longevity of plastics for future generations relies on mitigating the "plastics denial syndrome," enhancing institutional literacy, accurately characterizing polymers via analytical methodologies, and systematically implementing preventive conservation protocols within collection management.

Keywords: Polymer, Plastic, Degradation, Conservation, Plastics Denial Syndrome

ÖZET

20. yüzyılın ortalarından itibaren seri üretim, endüstriyel tasarım ve görsel sanatların en yaygın ifade biçimlerinden biri hâline gelen sentetik polimerler, modern kültürel mirasın da ayrılmaz bir parçasıdır. Yaygın kanının aksine yok edilemez bir malzeme olmayan ve belirli bir kullanım ömrü hedeflenerek üretilen plastikler, müze koleksiyonlarında öngörülemeyen bir hızla fiziksel ve kimyasal bozulmaya maruz kalmaktadır. Geçmişte ucuz ve tek kullanımlık üretim nesneleri olarak değerlendirilen bu malzemeler, literatürde "plastik inkâr sendromu" olarak tanımlanan sistematik bir ihmale maruz kalmıştır. Bu durum, geleneksel konservasyon kuramının temel ilkelerinden biri olan "geri döndürülebilirlik" ile plastiklerin malzeme doğası arasında kuramsal bir uyuşmazlığa yol açmaktadır. Çalışmanın amacı, plastik objelerin kültürel miras boyutunu ortaya koymak ve karakteristik bozulma mekanizmalarını incelemektir.

Çalışma, nitel araştırma deseninde kurgulanmış, literatür temelli bir kavramsal analiz ve derlemedir. Bu kapsamda, plastiklerin tarihsel ve kültürel gelişimi, yapısal özellikleri, bozulma mekanizmaları ve koruma-onarım yaklaşımlarını konu alan ulusal ve uluslararası akademik yayınlar, çok merkezli proje çıktıları ve mesleki koruma raporları incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda, koleksiyonlardaki plastik objelerde gözlenen bozulma süreçleri fiziksel, kimyasal ve biyolojik bozulmalar olmak üzere üç ana başlık altında sınıflandırılmıştır.

İncelemeler plastiklerin uzun bir kuluçka evresinin ardından ani ve otokatalitik bir çöküş sürecine girdiğini göstermektedir. Selüloz türevleri, poliüretan köpük ve PVC gibi yüksek riskli polimerlerde sararma, gevrekleşme, asidik gaz salımı ve plastikleştirici göçü gibi geri döndürülemez bozulmalar meydana gelmektedir. Bu kimyasal bozulma süreçlerinin etkin koruma yöntemleri ile telafi edilememesi, konservasyon yaklaşımının ağırlıklı olarak önleyici koruma stratejilerine yönelmesine yol açmıştır.

Bulgular, plastiklerin korunmasının geleneksel malzeme hiyerarşisinde ve koruma-onarım pratiğinde köklü bir anlayış ve yaklaşım değişikliğini zorunlu kıldığını ortaya koymaktadır. Plastiklerin geleceğe aktarımı "plastik inkâr sendromu"nun aşılarak kurumsal farkındalığın geliştirilmesine, polimerlerin analitik yöntemlerle doğru tespit edilmesine ve önleyici koruma standartlarının koleksiyon yönetiminde etkin biçimde uygulanmaya başlanmasına bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: Polimer, Plastik, Bozulma, Konservasyon, Plastik İnkâr Sendromu

GİRİŞ

Kelime kökeni Yunanca "şekil verilebilir/kalıplanabilir" anlamına gelen plastikos (πλαστικός) sözcüğünden türeyen plastikler, polimerik matrisin esneklik, renk, dayanıklılık ve işlenebilirlik kazandıran çeşitli işlevsel katkı maddeleriyle formüle edilmesi sonucu elde edilen organik malzemelerdir (Bürkland, 2025; Shashoua, 2008). Yaygın kullanımın aksine, polimer ve plastik terimleri kimyasal açıdan özdeş değildir (Jenkins ve diğerleri, 1996). Polimerler, çok sayıda tekrarlayan monomerik birimin kovalent bağlarla birleştiği makromoleküler yapıları tanımlarken plastikler, bu makromoleküllerin ısıl işlem ve katkı maddeleriyle nihai bir forma dönüştürüldüğü özel bir alt grubu temsil eder. Bu bağlamda tüm plastikler polimerik kökenlidir. Ancak her polimer plastik olarak nitelendirilemez. Termal tepkileri açısından polimerler, düşük kuvvetlerde tersinir deformasyon gösteren elastomerler ile kalıcı form alabilen plastikler olarak ikiye ayrılır. Plastik malzemeler ise zincir yapılarına göre termoplastikler ve termosetler olarak sınıflandırılmaktadır (Urbanová ve diğerleri, 2024).

Plastik bir malzemenin termal, kimyasal ve mekanik etkilere karşı direnci, moleküler düzeydeki polimer zincir konfigürasyonuna bağlıdır. Lineer ya da dallanmış zincirlerden oluşan termoplastikler, organik çözücülerde çözünebilen, ısıtıldığında plastik deformasyona uğrayıp soğutulduğunda sertleşen ve bu termal döngüleri performans kaybı yaşamaksızın tekrarlayabilen sistemlerdir. Üç boyutlu çapraz bağlı ağ mimarisine sahip termosetler ise kürlenme sonrasında geri dönüşümsüz bir sertlik kazanır, ısı etkisiyle yeniden eritilip biçimlendirilemedikleri gibi organik çözücüler karşısında çözünmek yerine yalnızca şişme eğilimi gösterirler (van Oosten, 2004; Bürkland, 2025).

Doğal polimerlerin işlevsel ve sanatsal amaçlarla kullanımı Antik Çağ'a kadar uzanmakla birlikte modern plastiklerin ortaya çıkışı, Sanayi Devrimi'nin yarattığı malzeme arayışının bir sonucudur (Andrady ve Neal, 2009; Fenichell, 1996). Doğal hammaddelerin yerini sentetik alternatiflerin alması

süreci, 1920'lerde Hermann Staudinger'in makromolekül teorisiyle bilimsel bir zemine kavuşmuştur. Monomerlerin kovalent bağlarla birleşerek uzun zincirler oluşturduğunun anlaşılması, sentetik polimerlerin hedefe yönelik tasarlanmasının önünü açmıştır. Böylece 20. yüzyılın ilk yarısında bakalit, selüloit, polivinil klorür (PVC), polistiren ve poliüretan gibi endüstri ve sanatta devrim yaratan temel polimerik malzemelerin keşfi gerçekleşmiştir (Bürkland, 2025).

20. yüzyılın başından itibaren plastikler, sundukları şeffaflık, hafiflik ve biçimsel esneklik olanakları sayesinde mermer, ahşap ve bronz gibi geleneksel heykel ve tasarım malzemelerine alternatif olarak sanatsal üretime dâhil olmuştur (Beerkens, 2002; Pullen, 1999). Plastikler, estetik niteliklerinin yanı sıra temsil ettikleri kavramsal anlamlar doğrultusunda da modern sanat koleksiyonlarının vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Sanatsal üretimde plastiği çağın teknolojik dili olarak kurgulayan ilk sanatçılar 1910'lardan itibaren Kübist çizgideki heykellerini selüloz nitrat levhalarla şekillendirmiş olan Antoine Pevsner ve Naum Gabo kardeşler olmuştur (Shashoua, 2008). Sanat ve tasarımda plastikler 1960'lardan itibaren yaygınlaşarak sanat tarihçileri ile konservatörlerin gündemine girmiş olsa dahi malzemenin "ucuz, gündelik ve yaygın olduğu" algısı akademik araştırmaların gecikmesine yol açmıştır. Uzun yıllar boyunca plastik objeler ve mobilyalar kitle kültürünün geçici unsurları sayılarak kurumsal düzeyde ihmal edilmiştir. Ancak 1980'lerin sonu ve 1990'ların başında bu önyargının kırılmasıyla birlikte, plastiklerin modern kültürel miras niteliği ve korunmasının disiplinler arası çalışmayı zorunlu kıldığı anlaşılmaya başlanmıştır (Böröcz, 2022). Bu doğrultuda söz konusu bildiri, modern kültürel miras kapsamında değerlendirilen plastik nesnelerin koleksiyonlardaki varlığını, maruz kaldıkları kimyasal ve fiziksel bozulma süreçlerini ve bu süreçlerin gerektirdiği önleyici koruma ve onarım yaklaşımlarını kavramsal bir çerçevede incelemeyi amaçlamaktadır.

Plastiklerin Müzelerdeki Varlığı ve Plastik İnkâr Sendromu

Müzeler eserleri yalnızca ham madde özellikleri nedeniyle değil taşıdıkları tarihsel, sanatsal, tasarımsal ve kültürel değerleri de göz önünde bulundurarak koleksiyonlarına dâhil etmektedir. Bu bağlamda sentetik plastikler, 20. yüzyıldan itibaren hem teknolojik dönüşümün hem de gündelik tüketim kültürünün en belirleyici maddi kanıtları olarak müze envanterlerindeki yerlerini almaya başlamıştır. Gıda muhafazasından bilgi depolama teknolojilerine kadar gündelik alışkanlıkları radikal biçimde değiştiren plastikler, bugün endüstriyel arkeoloji ve çağdaş kültür tarihi araştırmalarının da temel inceleme alanlarından birini oluşturmaktadır (Shashoua, 2008).

Buna rağmen plastiklerin müze envanterlerindeki varlığı taş, yağlı boya tablo, ahşap ve metal gibi geleneksel malzeme gruplarına kıyasla uzun süre görünmez kalmıştır. Koleksiyon veri tabanlarında plastik içeren nesneler sıklıkla özgül polimer kimlikleriyle tanımlanmak yerine "plastik", "sentetik malzeme" veya "karışık teknik" gibi belirsiz ve yüzeysel kategoriler altında belgelenmiştir (Costello ve diğerleri, 2021). Uzun süre ucuz kitle kültürü nesneleri olarak görülmeleri, Victoria & Albert Museum uzmanlarından Brenda Keneghan (1996) tarafından "plastik inkâr sendromu" olarak tanımlanan sistematik bir ihmale yol açmıştır. Keneghan'ın 'plastik inkâr sendromu' olarak nitelediği bu ihmaller zinciri, plastiklerin yalnızca II. Dünya Savaşı sonrası modern döneme ait olduğu ve dekoratif sanat objelerinde sentetik/yarı-sentetik polimerlerin yer alamayacağı yanılgısından beslenmiştir. Ancak Naum Gabo'nun selüloz asetat bazlı heykellerinde gözlenen şiddetli ve hızlı yıkım, koruma uzmanlarının dikkatini malzemenin kimyasal kırılganlığına çekmiştir (Mundy, t.y.). 1991'deki Saving the 20th Century konferansıyla başlayan farkındalık, Victoria & Albert Museum, British Museum ve Science Museum gibi kurumlarda binlerce objeyi kapsayan ilk malzeme taramalarını tetiklemiştir. Bu kurumsal arayışlar, 2008–2012 yılları arasında hayata geçirilen çok uluslu POPART projesiyle zirveye ulaşmış, plastiklerin koleksiyonlardaki varlığı, analitik tanımlaması ve malzeme durağanlığının sağlanması modern koruma-onarım disiplininin öncelikli araştırma alanlarından biri hâline gelmiştir (Urbanová ve diğerleri, 2024; Böröcz, 2022; Larrieu ve diğerleri, 2026). Dünya müzeciliğinde son 30 yılda gerçekleşen bu gelişmelere rağmen Türkiye'deki koruma literatüründe ve müze koleksiyonlarında plastikten üretilmiş kültürel mirasın tespiti ile korunmasına yönelik kurumsal farkındalık eksikliği devam etmektedir.

Plastik Mirasın Bozulma Süreçleri

Doğal ve sentetik polimerler, müzelerde hem kültürel varlıkların kendisi hem de koruma-onarım süreçlerinde müdahale malzemeleri olarak kullanılıyor olmaları nedeniyle çift yönlü bir işleve sahiptir.

Ancak kültürel miras nesnesi olarak polimerlerde bozulma, genellikle fizikokimyasal değişimlerle sınırlı kalmayıp, nesnenin biçimsel bütünlüğünü, işlevini ve anlamsal değerini yitirmesi boyutunu da kapsamaktadır. Nitekim sentetik polimerik objelerin koleksiyona girişinden itibaren 5 ila 25 yıl gibi kısa bir sürede renk, doku ve koku değişimleriyle belirginleşen bozulma patolojileri sergilemesi, malzemenin kırılganlığını ortaya koymaktadır (Damjanović ve diğerleri, 2022).

Plastik kültürel mirasa yönelik koruma yaklaşımlarının temeli, bozulmayı tetikleyen iç ve dış parametrelerin doğru kavranmasına dayanmaktadır. Ojelerin müze koleksiyonlarına dahil olmadan önceki kullanım ve saklama koşulları, maruz kalacakları bozulmaların hızını belirlemede kritik bir role sahiptir. Erken dönemde ışık, sıcaklık, nem dalgalanmaları, kimyasallar ve gaz hâlindeki kirleticilere uzun süreli maruziyet, polimer zincirlerinde kümülatif hasarlar oluşturarak objenin koleksiyon ortamındaki ömrünü belirgin biçimde kısaltabilmektedir (Shashoua, 2008). Koleksiyonlardaki bazı plastik nesnelerin görsel açıdan sağlam görünmesi malzemenin fiziksel ve kimyasal yapısının durağanlığından daha çok kimyasal literatürde kuluçka süresi (indüksiyon evresi) olarak tanımlanan bekleme süreci ile ilişkilidir. Kuluçka süresi, makromoleküler düzeydeki bozulma tepkimelerinin başlaması ve makroskobik olarak görünür hâle gelmesi için gereken hazırlık aşamasını temsil eder. Bu bekleme sürecinin arkasındaki temel mekanizma, üretim sırasında polimer matrisine dâhil edilen antioksidanlar, UV emiciler ve ısı stabilizatörleri gibi katkı maddelerinin serbest radikallerle reaksiyona girerek görünür bozulmayı geciktirmesidir (van Oosten, 2004). Ancak zamanla bu koruyucu katkı maddeleri çevresel etkenlerle tüketildiğinde kuluçka evresi aşılır ve bozulma tepkimeleri bir ivme kazanır (Shashoua, 2008).

Otokatalitik evreye geçişle birlikte hızlanan serbest radikal zincir reaksiyonları polimer omurgasında zincir kopmalarına ve çapraz bağlanmalara yol açarak nesnede ani renk değişimi, plastikleştirici kusması, hacimsel büzülme ve gevrekleşme gibi belirgin ve geri dönüşsüz yıkımlara neden olur (Keneghan ve Quye, 1999**)**. Bu gibi kimyasal bozulma reaksiyonları bir kez tetiklendiğinde, sürecin geri döndürülmesi konservasyon kuramı ve malzeme bilimi açısından olanaksızdır. Dolayısıyla koleksiyon izleme ve tarama süreçlerinde bozulmanın erken teşhis edilmesi, hem risk altındaki polimerik objelerin kurtarılmasını hem de mikro çevredeki diğer kültürel varlıkların ikincil zararlardan korunması için alınması gereken en temel önleyici koruma önlemini otomatik olarak devreye sokmuş olur (Bürkland, 2025; Keneghan ve Quye, 1999**)**.

Bozulma Mekanizmaları ve Tipolojileri

Plastiklerdeki bozulma süreçleri mekanik, fiziksel, kimyasal ve biyolojik etkenlerin karmaşık etkileşimleri sonucunda oluşmaktadır. Mekanik etkenler, hatalı depolama, taşıma ve kullanım süreçlerine bağlı gelişen çizilme, aşınma, gerilme ve darbe hasarlarını içerir. Fiziksel bozulmalar sergileme ve depolama mikroklimasındaki dalgalanmalar, boyutsal kararsızlıklar ve bünyedeki katkı maddelerinin yüzeye göçüyle tetiklenirken kimyasal bozulmalar malzemenin oksijen, ozon, nem, ışık, ısı ve metallerle girdiği reaksiyonlardan kaynaklanır. Biyolojik etkenler ise mikroorganizma, böcek ve kemirgen aktivitelerini kapsar. Plastik içeren koleksiyonlarda gözlenen yapısal hasarlar esas olarak fiziksel ve kimyasal faktörlerin üst üste eklenerek birikmesi sonucunda ortaya çıkar (Bürkland, 2025; Shashoua, 2008). Geleneksel organik malzemelerle (kâğıt, tekstil, ahşap) kıyaslandığında plastikler, üretimlerindeki aşırı kimyasal çeşitlilik, katkı maddelerinin karmaşıklığı ve formülasyonların görsel benzerliği nedeniyle koruma ve onarım bilim alanında bozulmalarının teşhis edilmesi ve bunlara karşı koruması en zor malzeme grubu olarak konumlanmaktadır (Larrieu ve diğerleri, 2026).

Mekanik Bozulmalar

Dış etkiler sonucu oluşan fiziksel gerilimler, hatalı sergileme ve taşıma pratikleri ile yetersiz fiziksel destekleme sistemleri, plastik objelerde kalıcı mekanik deformasyonlara yol açmaktadır. Yüzeyde oluşan çizikler, darbe izleri, aşınmalar ve kırıkların yanı sıra özellikle yumuşak PVC, esnek poliüretan köpükler ve kauçuk gibi malzemelerde kendi ağırlığı altında ezilme, sarkma ve kalıcı biçim bozulmaları mekanik hasarların başlıca örnekleridir Yüzeyde meydana gelen mikro çizikler aynı zamanda nem, toz ve kirlerin birikmesine zemin hazırlayarak içsel bozulma süreçlerini de tetiklemektedir (Bürkland, 2025; Shashoua, 2008).

Fiziksel Bozulmalar

Fiziksel bozulmalar, moleküler düzeydeki kimyasal reaksiyonlardan ziyade polimer zincirinin yapısının bozulması, serbest hacim kayıpları, katkı maddelerinin kütle transferi ve çevreyle yaşanan fiziksel etkileşimler sonucunda ortaya çıkmaktadır (Hawkins, 1984; Shashoua, 2008). Her ne kadar polimer omurgasındaki kimyasal bağları doğrudan hedef almasa da ortaya çıkan bu fiziksel değişimler, nesnelerin estetik algısını, boyutsal bütünlüğünün, mekanik dayanımının ve maddi değerinin geri dönüşsüz biçimde hasara uğratmasına neden olmaktadır (King ve diğerleri, 2020; Bürkland, 2025). Bu durumun en önemli sonuçlarından biri katkı maddelerinin polimer matrisinden faz ayrımı göstererek yüzeye göç etmesi ve plastikleştirici kaybıdır. Katkı maddeleri yüzeye sızarak yapışkan, parlak, ıslak bir tabaka oluşturur. Bu durum kusma/terleme olarak adlandırılırken tozsu, mumsu ya da kristalize bir çökelti hâlinde belirdiği durumlar ise çiçeklenme olarak adlandırılmaktadır (King ve diğerleri, 2020; Bürkland, 2025). Özellikle plastikleştirici içeriğini yitiren polimer omurgasında moleküler hareketlilik kısıtlanmaktadır. Bu durum nesnede büzülme, kavislenme/eğrilme, ileri derecede gevrekleşme ve gerilim kaynaklı yapısal çatlaklara yol açmaktadır (Rijavec ve diğerleri, 2020).

Tüm bunların yanı sıra, kusma sonucu yüzeyde biriken yapışkan tabaka havadaki toz, kir ve mikro partikülleri bünyesine hapsederek nesne üzerinde giderilmesi imkânsız lekelenmelere neden olmakta, temas ettiği ambalaj veya sergileme malzemelerine yapışarak kütle transferini daha da hızlandırmaktadır (Larrieu ve diğerleri, 2026; Bürkland, 2025). Lamine ve çok katmanlı plastik eserlerde ise katmanlar arası boyut uyumsuzluğu ve yapışma kaybı neticesinde katman ayrışmaları ve yüzey kabarmaları oluşmaktadır (Quye ve Keneghan, 1999).

Kimyasal Bozulmalar

Bir polimerin kimyasal yapısı, bozulmaya karşı duyarlılığını belirleyen ana unsurdur (Speight, 2020). Polimerlerde meydana gelen kimyasal bozulmalar, polimer zincirlerinin kırılmasıyla mekanik direnç kaybına yol açan zincir kopması, polimer zincirleri arasında yeni bağların kurularak malzemenin sertleşip kırılganlaşmasına neden olan çapraz bağlanma, ışığı emerek yüzeyde sararma ve renk değişimlerini başlatan kromofor grupların oluşumu ve polimerin hidrofilik dengesini değiştirerek nem etkileşimini artıran polar grupların oluşumu olmak üzere temelde dört ana mekanizma altında sınıflandırılmaktadır (Bürkland, 2025).

Zincir kopması, ortamdaki ısı veya gün ışığındaki UV radyasyonu gibi enerji kaynaklarının polimer omurgasındaki kovalent bağları parçalamasıyla meydana gelir. Bu tepkime, uzun makromoleküler zincirleri daha kısa parçalara ayırarak polimerin ortalama moleküler ağırlığını hızla düşürür. Polimerik malzemelerin gerilme direnci ve yapısal dayanımı doğrudan zincir uzunluğuna bağlı olduğundan, zincir kopması mekanik özelliklerde belirgin bir zayıflamaya yol açar. Bu durumun en belirgin örneği, esnek poliüretan (PUR) köpüklerin mekanik bütünlüğünü yitirerek tozuması ve ufalanmasıdır (Keneghan & Quye, 1999).

Buna karşın, doğrusal polimer zincirleri arasında kontrolsüz yeni kovalent bağların kurulduğu çapraz bağlanma mekanizması, malzemenin sertliğini ve camsı geçiş ısısını yükselterek belirgin bir esneklik kaybına, aşırı gevrekleşmeye ve çözücülere karşı dirençli bir yapıya dönüşmesine yol açmaktadır (Urbanová ve diğerleri, 2024; Keneghan & Quye, 1999).

Polimer omurgasında ışık veya oksidasyon sonucu oluşan kromofor grupları, malzeme yüzeyinde belirgin renk değişimlerine neden olmaktadır. İmalat aşamasından kalan safsızlıklar ve katalizör artıkları nedeniyle polimer matrisinde başlangıçta düşük miktarlarda bulunabilen bu kromofor yapılar esas olarak foto-oksidasyon, termo-oksidasyon, hidroliz ve dehidroklorinasyon gibi bozulma reaksiyonları neticesinde serbest radikal mekanizmaları üzerinden hızla çoğala bilmektedir. Işık ve ısı etkisiyle polimer yapısında karbonil grupları biriktikçe veya ikili bağ dizilimleri oluştukça, malzemenin ışıkla etkileşimi değişir (Rijavec ve diğerleri, 2020; Shashoua, 2008). Bu kimyasal dizilimlerin sayısı arttıkça, şeffaf veya açık renkli nesneler görünür ışığı soğurmaya başlar. Başlangıçta hafif bir sararma olarak beliren renk değişimi, kademeli şekilde turuncu, kahverengi ve nihayetinde siyaha döner (Rijavec ve diğerleri, 2020). Bu nedenle yüzeyde ortaya çıkan renk değişimleri ve kromofor birikimi, plastik nesnelerdeki kimyasal bozulmanın dışarıdan fark edilebilen en erken ve en belirgin göstergelerinden biridir (Rijavec ve diğerleri, 2020; Urbanová ve diğerleri, 2024).

Kimyasal bozulma süreçlerinin en yıkıcı sonuçlarından biri de hem hidroliz ve oksidasyon gibi kimyasal bozulma tepkimelerinin yan ürünleri hem de ftalat esaslı plastikleştiricilerin yüzeye göçü neticesinde ortama yayılan Uçucu Organik Bileşikler (VOC) ve korozif asidik gazlardır (Curran & Strlič, 2014). Selüloz asetatın (CA) neme maruz kalarak kimyasal olarak bozulması neticesinde ortama asetik asit yayılır. Açığa çıkan bu serbest asit ortam koşullarını daha da asidik hâle getirerek bozulmayı zincirleme bir şekilde tetikler. Literatürde bu durum 'sirke sendromu' olarak bilinmektedir (McCormick ve Schilling, 2014; Mazurek ve diğerleri, 2019). Benzer şekilde selüloz nitrat (CN) bozulurken ortam nemiyle birleşerek nitrik aside dönüşen azot oksit gazları salmaktadır. Gaz geçirimsiz veya havalandırması yetersiz kapalı muhafaza koşullarında biriken bu uçucu asitler otokatalitik döngüyü hızlandırmakta ve sonuçta nesnenin yapısal bütünlüğünü tamamen yitirerek ufalanmasına yol açmaktadır (Bürkland, 2025). Biriken bu asidik uçucu gazlar, sadece gazı salan nesneyi yıkmakla kalmayıp komşu metal objelerde şiddetli korozyona, kâğıt ve tekstil eserlerde ise asit hidrolizine yol açar. Bu durum literatürde "çapraz bulaşma etkisi" veya "müze hastalığı" şeklinde bilinen ikincil tahribatları tetiklemektedir (Curran ve diğerleri, 2014; Shashoua, 2008).

Oksidasyon reaksiyonlarıyla zincir yapısına katılan polar gruplar ise malzemenin su tutma eğilimini artırmaktadır. Bu durum bir yandan nem kaynaklı kimyasal parçalanmayı hızlandırırken diğer yandan polimerin katkı maddeleriyle olan dengesini bozarak fiziksel kusma ve yüzey kirlenmesi süreçlerini tetiklemektedir (Bürkland, 2025; Shashoua, 2008).

Biyolojik Bozulmalar

Biyolojik bozulmalar küf, mantar ve bakteri gibi mikroorganizmalar ile böcek ve kemirgenlerin faaliyetleri sonucunda plastik objelerin fiziksel, kimyasal ve estetik özelliklerinde meydana gelen olumsuz değişimleri kapsamaktadır (Rivers & Umney, 2003; Shah ve diğerleri, 2008; Shashoua, 2008). Doğada sentetik polimer yapıları mikrobiyolojik atağa karşı genel olarak direnç gösterse de kazein formaldehit, selüloz nitrat ve selüloz asetat gibi protein ve selüloz türevli yarı sentetik plastikler ile yeni nesil biyoplastikler (PLA, PHA) biyolojik ayrışmaya karşı oldukça hassastır (Coughlin, 2025; Urbanová ve diğerleri, 2024). Tam sentetik plastiklerde ise (özellikle esnek PVC, poliüretan ve naylon) mikroorganizmalar doğrudan polimer ana omurgasından ziyade, malzeme formülasyonuna katılan ftalat plastikleştiricileri ve organik katkı maddelerini besin kaynağı olarak tüketmektedir (Bürkland, 2025; Shashoua, 2008).

Bu mikrobiyolojik faaliyetler, plastik eserler üzerinde karakteristik görsel ve yapısal patolojileri tetikler. Örneğin esnek PVC yüzeyine göç eden katkı maddeleriyle beslenen *Streptomyces rubrireticuli* mikroorganizmaları giderilmesi güç pembe lekelenmelere yol açarken *Penicillium janthinellum* türü küfler yüzeyde matlaşma, renk bozulmaları ve tutunucu biyofilm tabakaları meydana getirir (Bürkland, 2025; Shah ve diğerleri, 2008). Müze ve arşiv depolama ortamlarında bağıl nemin %65 RH eşiğini aşmasıyla hızla çoğalarak yayılan bu yapılar, salgıladıkları organik asitlerle mikro çevreyi asitleştirir. Yüzeyin higroskopik dengesini bozarak nem tutulumunu artırır ve polimer omurgasındaki hidrolitik bozulma tepkimelerini tetikleyerek hızlandırır (Bürkland, 2025). Ayrıca eser yüzeyinde biriken yağ, protein veya selüloz kalıntıları mikroorganizma gelişimine elverişli bir zemin sunarken, böcek ve kemirgenlerin faaliyetleri plastik objelerde kalıcı mekanik aşınmalar, delikler ve yüzey kayıpları meydana getirmekte, geride bıraktıkları asidik dışkı ve salgılar ise hem nem tutulumunu artırarak hem de yüzeyde giderilmesi güç lekelenmeler oluşturarak polimerin kimyasal ve estetik bozulma sürecini daha da hızlandırmaktadır (Bürkland, 2025; Rivers & Umney, 2003; Shashoua, 2008).

Müzelerde Yüksek Risk Taşıyan "Zararlı Plastikler"

Plastik mirasın korunmasında bazı polimer türleri, sergiledikleri hızlı ve yıkıcı bozulma mekanizması nedeniyle öncelikli risk grubunu oluşturur. Nitekim Kanada Koruma Enstitüsünden (CCI) R. Scott Williams (2002), gaz çıkışı olmaksızın kendi içinde kararlılığını yitiren malzemeleri "iyi huylu" (*benign*) olarak nitelendirirken koleksiyon ortamında kendi kendini imha eden ve yaydığı korozif gazlarla çevrelerindeki eserleri de tahrip eden beş polimeri "kötücül plastikler" (*malignant plastics*) olarak tanımlamıştır (Coughlin, 2025; Shashoua, 2008). Kötücül plastikler grubunun başlıca üyeleri selüloz nitrat (CN), selüloz asetat (CA), yüksek oranda kükürtle vulkanize edilmiş sert kauçuk (ebonit), plastikleştirilmiş polivinil klorür (pPVC) ve gözenekli poliüretan (PUR) köpüklerdir (Urbanová ve diğerleri, 2024).

Selüloz Nitrat (CN): Ticari ölçekte üretilen ilk yarı sentetik polimer olarak kabul edilen selüloz nitrat (CN), zamanla bünyesindeki nitrat gruplarının ayrışmasıyla azot oksit gazları salar. Bu gazlar ortam nemiyle birleşerek nitrik aside dönüşür (Porcel Ziarsolo, 2023). Bu durum nesnede şiddetli gevrekleşme, çatlama ve ufalanmaya yol açarken salınan asidik buhar komşu metal objelerde şiddetli korozyonu tetikler. Selüloz nitratın (CN) "kötücül" plastikler arasında değerlendirilmesinin sebeplerinden biri de kimyasal bileşiminin patlayıcı bir madde olan pamuk barutu ile neredeyse özdeş olması ve sergilediği aşırı yanıcılıktır. Ahşaptan 15 kat daha sıcak bir alevle yanan CN, yanma tepkimesi sırasında kendi oksijenini ürettiğinden suyla söndürülemez ve havaya son derece zehirli, patlayıcı gazlar salar (Bürkland, 2025).

Selüloz Asetat (CA): Selüloz nitratın yüksek yanıcılık riskine karşı geliştirilen selüloz asetat (Porcel Ziarsolo, 2023), moleküler yapısındaki ester bağlarının nem etkisiyle hidrolize olması sonucu ortama yoğun asetik asit salar. Literatürde "sirke sendromu" (*vinegar syndrome*) olarak adlandırılan bu süreç, ortam pH'ını düşürerek bozulmayı otokatalitik biçimde hızlandırır. Nesnede plastikleştirici kaybına bağlı aşırı büzülme, kavislenme, yüzeyde matlaşma, beyaz kristallenmeler ve gevrekleşmeyle sonuçlanır (Bürkland, 2025; Shashoua, 2014).

Plastikleştirilmiş Polivinil Klorür (p-PVC): Yapısına esneklik kazandırmak amacıyla eklenen ftalat plastikleştiricileri ışık, ısı, bağıl nem ve mekanik gerilim etkisiyle zamanla polimer matrisinden yüzeye göç eder (Shashoua, 2008). Katkı maddesi kaybı ile moleküllerin oksidasyonu bünyede ftalik asit oluşumunu tetikler. İleri evrelerde keskin bir koku ve renk değişimiyle kendini gösteren bu süreç, malzemenin hızla gevrekleşerek kırılganlaşmasına yol açar. Isı ve ışığın tetiklediği dehidroklorinasyon, polimer zincirinde yarattığı yapısal değişimle eserin rengini sarıdan kahverengi ve siyaha doğru koyulaştırır. Açığa çıkan hidroklorik asit ise ortam nemiyle temas ettiğinde asidik korozyona yol açarak çevre malzemeler için de ciddi bir risk oluşturur (Rijavec ve diğerleri, 2020).

Poliüretan (PUR Köpükler ve Elastomerler): 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren mobilya, tekstil, giyim ve modern sanatta geniş kullanım alanı bulan esnek poliüretan süngerler, açık hücreli yapıları nedeniyle oksijen, ışık ve neme karşı aşırı duyarlıdır (Bürkland, 2025; van Oosten, 2011). Oksidasyon ve hidroliz sonucu esnekliğini ve elastikiyetini tamamen kaybeden PUR köpükler, sararma ve kahverengileşmenin ardından hafif bir temasla dahi ufalanarak toza dönüşmektedir (Costello ve diğerleri, 2021; Shashoua, 2008).

Vulkanize Kauçuk (Sert Kauçuk / Ebonit): Doğal kauçuğun yüksek oranda kükürt ile işlenmesiyle elde edilen ebonit, zamanla ışık ve nem etkisiyle yüzey kükürdünün oksitlenmesi sonucu sülfürik asit türevleri salmaktadır (Williamson, 1999). Salınan kükürtlü bozulma ürünleri kapalı vitrin ve depolama mikro çevrelerindeki komşu metaller için aktif bir korozyon kaynağı oluşturarak özellikle gümüş eserlerde kararma ve çapraz kimyasal hasara yol açmaktadır (Coughlin, 2025).

Koleksiyon yönetiminde risk değerlendirmesi yapılırken, bozulma göstergelerinin yalnızca tanımlanmış beş "kötücül" polimerle sınırlı kalmadığı üretim kusurları, geçmiş kullanım maruziyetleri veya mikro çevredeki asidik gazlara maruz kalma gibi etkenlerle "iyi huylu" kabul edilen diğer plastik türlerinde de renk değişimi, kılcal çatlaklar, terleme, yapışkanlaşma ve ufalanma gibi bozulmaların gelişebileceği göz ardı edilmemelidir (Coughlin, 2025).

TARTIŞMA VE SONUÇ

20. yüzyıldan itibaren seri üretim, tasarım ve görsel sanatların en yaygın ifade biçimlerinden biri hâline gelen sentetik polimerler, günümüz müzeciliğinde modern kültürel mirasın ayrılmaz bir maddi kanıtıdır (Bürkland, 2025; Shashoua, 2008). Ancak toplumda ve kurumsal algıda yerleşik olan "plastiklerin doğada yok olmadığı ve sonsuz ömürlü olduğu" yanılgısı, müzelerde bu eserlerin maruz kaldığı hızlı kimyasal ve fiziksel çöküşün göz ardı edilmesine yol açmıştır. Keneghan (1996) tarafından "plastik inkâr sendromu" olarak kavramsallaştırılan bu ihmal ve envanter kayıtlarındaki yüzeysel sınıflandırmalar, plastiklerin sanılanın aksine son derece kırılgan ve sınırlı bir kullanım ömrüne sahip olduğu gerçeğini uzun süre gölgede bırakmıştır (Costello ve diğerleri, 2021).

İncelenen mekanizmalar, plastiklerin kuluçka süresince sağlam görünmelerinin ardından koruyucu katkı maddelerinin tükenmesiyle birlikte ani, şiddetli ve otokatalitik bir bozulma evresine girdiklerini açıkça ortaya koymaktadır (van Oosten, 2004; Shashoua, 2008). Polimer omurgasında meydana gelen zincir kopması, kontrolsüz çapraz bağlanma ve plastikleştirici kaybı eserlerde yalnızca form kaybı,

gevrekleşme, ufalanma ve yüzey kusmalarına yol açmakla kalmamaktadır (Keneghan & Quye, 1999; Rijavec ve diğerleri, 2020). Williams (2002) tarafından "kötücül plastikler" olarak tanımlanan selüloz nitrat, selüloz asetat, plastikleştirilmiş PVC, poliüretan köpükler ve sert kauçuk gibi yüksek riskli polimerler saldıkları nitrik, asetik, hidroklorik ve sülfürik asit buharlarıyla kapalı muhafaza ortamlarında komşu metalleri korozyona uğratarak ve organik eserleri parçalayarak koleksiyon genelinde telafisi imkânsız bir "çapraz bulaşma" tehdidi yaratmaktadır (Bürkland, 2025; Coughlin, 2025; Curran ve diğerleri, 2014). Üstelik bu riskler yalnızca söz konusu beş polimerle sınırlı kalmayıp üretim kusurları veya çevresel asit maruziyetiyle "iyi huylu" kabul edilen diğer plastiklerde de benzer patolojilerle baş gösterebilmektedir (Coughlin, 2025).

Polimer zincirlerinde bir kez başlayan kimyasal bozunmanın, asit hidrolizinin ya da katkı maddesi göçünün geleneksel konservasyon müdahaleleriyle geri döndürülmesi malzeme bilimi açısından mümkün değildir (Bürkland, 2025; Shashoua, 2008). Bu durum, geleneksel koruma kuramındaki "geri döndürülebilirlik" ilkesinin plastikler söz konusu olduğunda çaresiz kaldığını ve önceliğin acilen proaktif önleyici korumaya verilmesi gerektiğini kanıtlamaktadır. Sonuç olarak modern kültürel mirasın korunması plastiklerin de hızla bozulabilen, kendi kendini ve çevresini yok edebilen hassas bir miras grubu olduğu gerçeğinin kabul edilmesine, kurumsal düzeydeki inkârın aşılarak bu alana dikkat çekilmesine ve koleksiyon yönetimlerinde özgül polimer risklerini gözeten bilinçli stratejilerin ivedilikle hayata geçirilmesine bağlıdır.

KAYNAKÇA

Andrady, A. L., & Neal, M. A. (2009). Applications and societal benefits of plastics. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 364(1526), 1977–1984. https://doi.org/10.1098/rstb.2008.0304

Beerkens, L. (2002). Conservation of modern art: Decision-making and ethics. *SRAL Conservation Publications*, 12–25.

Böröcz, P. (2022). Degradation processes and environmental impacts of synthetic polymers in cultural heritage collections. *Journal of Cultural Heritage*, 54, 110–121.

Bürkland, K. (Ed.). (2025). *Plastic: Far from forever – Understanding the degradation, preservation, and conservation of plastic objects* (Rev. ed.). Estonian National Museum & ICOM Estonia.

Costello, S. D., Rayner, G., Chang, A., & La Duc, E. (2021). Preserving plastics in the collection at the Harvard Art Museums. *Contemporary Art Review*, 1, 58–69.

Coughlin, M. (2025). *Caring for plastics in collections*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9781003489658

Curran, K., Možir, A., Underhill, M., Gibson, L. T., Fearn, T., & Strlič, M. (2014). Cross-infection effect of polymers of historic and heritage significance on the degradation of a cellulose reference test material. *Polymer Degradation and Stability*, 107, 294–306. https://doi.org/10.1016/j.polymdegradstab.2013.12.019

Damjanović, R. B. (2022). Conservation and restoration of works of art and museum artifacts made from polymer materials – Field of close connection of science and art: Overview of current practice. *Journal of Polymer & Heritage* Science, 53, 172–195.

Fenichell, S. (1996). *Plastic: The making of a synthetic century*. HarperCollins.

Jenkins, I., & Keneghan, B. (1996). *Survey of synthetic polymers in museum collections*. Victoria and Albert Museum.

Keneghan, B., & Quye, A. (1999). Degradation and conservation of plastics in museum collections. In A. Quye & C. Williamson (Eds.), *Plastics: Collecting and conserving* (pp. 45–54). NMS Publishing.

King, R., Grau-Bové, J., & Curran, K. (2020). Plasticiser loss in heritage collections: Its prevalence, cause, effect, and methods for analysis. *Heritage Scienc*e, 8, Article 123. https://doi.org/10.1186/s40494-020-00466-0

Larrieu, L., Moinzan, M., & France, F. (2026). Identification and degradation atlas of plastic objects in the collections of the Musée des Arts Décoratifs, Paris. *Journal of Cultural Heritage*, 71, 1–12.

Mazurek, J., Laganà, A., Dion, V., Etyemez, S., Carta, C., & Schilling, M. R. (2019). Investigation of cellulose nitrate and cellulose acetate plastics in museum collections using ion chromatography and size exclusion chromatography. *Journal of Cultural Heritage*, 35, 263–270. https://doi.org/10.1016/j.culher.2018.08.004

McCormick, K., & Schilling, M. R. (2014). Animation cels: Preserving a portion of cinematic history. *Conservation Perspectives: The GCI Newsletter*, 29(1), 10–12.

Mundy, J. (2020). *Lost art: Naum Gabo*. Tate. https://www.tate.org.uk/art/artists/naum-gabo-1137/lost-art-naum-gabo (Erişim tarihi: 08.10.2026)

Porcel Ziarsolo, A. (2023). Plastics in fashion: A review of plastic materials in modern and contemporary costume collections and their conservation. *Conservar Património*, 43, 113–143. https://doi.org/10.14568/cp2022023

Pullen, D. (1999). Managing change – The conservation of plastic sculptures. In J. Heuman (Ed.), *Material matters: The conservation of modern sculpture* (pp. 101–107). Tate Publishing.

Keneghan, B., & Quye, A. (1999). Degradation. In A. Quye & C. Williamson (Eds.), *Plastics: Collecting and conserving* (pp. 111–135). NMS Publishing.

Rijavec, T., Cigić, I. K., & Strlič, M. (2020). Polymers and volatiles: Using VOC analysis for the conservation of plastic and rubber objects. *Polymer Degradation and Stability*, 180, Article 109280.

Rivers, S., & Umney, N. (2003). *Conservation of furniture*. Butterworth-Heinemann.

Shah, A. A., Hasan, F., Hameed, A., & Ahmed, S. (2008). Biological degradation of plastics: A comprehensive review. *Biotechnology Advances*, 26(3), 246–265. https://doi.org/10.1016/j.biotechadv.2007.12.005

Shashoua, Y. (2008). *Conservation of plastics: Materials science, degradation and preservation*. Butterworth-Heinemann. https://doi.org/10.4324/9780080878782

Speight, J. G. (2020). *Handbook of industrial polyethylene and synthetic polymers: Technology, properties, and applications*. Wiley-Scrivener.

Urbanová, P., Kučíková, K., Klempová, S., Tiňo, R., Gabčová, V., & Vizárová, K. (2024). Preservation of plastic cultural heritage: A review. *International Journal of Conservation Science*, 15(2), 893–922. https://doi.org/10.36868/IJCS.2024.02.10

van Oosten, T. B. (2004). The preservation of plastics: Challenges in the conservation of modern art objects. *Material Life Japan*, 16(1), 35–42.

van Oosten, T. B. (2011). *PUR facts: Conservation of polyurethane foam in art and design*. Amsterdam University Press.

September 28-30, 2026
Paris, FRANCE

26.10.2026

REF: Akademik Teşvik

İlgili makama;

14. Uluslararası Paris Sosyal Ve Beşeri Bilimler Kongresi, 28-30 Eylül 2026 tarihleri arasında Paris Fransa'da 15 farklı ülkenin (Türkiye 52 bildiri- Diğer ülkeler 62 bildiri) akademisyen/araştırmacılarının katılımıyla gerçekleşmiştir

Kongre 16 Ocak 2020 Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğine getirilen "Tebliğlerin sunulduğu yurt içinde veya yurt dışındaki etkinliğin uluslararası olarak nitelendirilebilmesi için Türkiye dışında en az beş farklı ülkeden sözlü tebliğ sunan konuşmacının katılım sağlaması ve tebliğlerin yarıdan fazlasının Türkiye dışından katılımcılar tarafından sunulması esastır." değişikliğine uygun düzenlenmiştir.

Bilgilerinize arz edilir,

Saygılarımla

Dr. Petra Pelletier
University of Paris
Head of Conference

LONDON SOVEREIGN SCHOOL

"A Legal Entity Incorporated under the Laws of the United Kingdom"

Institutional Authentication Code : VTBVP9
Reference No : LSS/SEN/2026/07

February 13, 2026

This Official Protocol Declaration is hereby issued by London Sovereign School (hereinafter referred to as "the Institution"), a duly constituted academic and research entity operating within the United Kingdom and possessing full legal personality under applicable UK law.

Pursuant to the Institutional Charter, Academic Regulations, and Internal Statutes, the Senate of the Institution, at its duly convened session held on **14 January 2026**, did hereby adopt and enact Resolution **No. 2026/7**, whereby it is formally decreed that the scientific event specified hereunder shall be organized under the official auspices and academic supervision of the Institution. The said event shall be deemed an official academic undertaking of London Sovereign School and shall be conducted in strict conformity with principles of academic integrity and all applicable legal and regulatory provisions in force.

By virtue of the aforesaid Resolution, the academicians and designated officials serving within the Organizing Committee, Scientific Committee, Advisory Board, and related academic bodies have been duly nominated and ratified by the Senate. The list of appointed members constitutes an integral and legally operative part of this Declaration.

This Declaration shall enter into force upon issuance and remain in full force and effect unless otherwise amended by Senate resolution.

Dr. Mariam S. OLSSON
Deputy President

LONDON SOVEREIGN SCHOOL
Unit 501 Leroy House, 434-436 Essex Road
London N1 3FY - United Kingdom
Institution No: 16871908

Official Professor Roster of the Organizing Committee Members Appointed Pursuant
Prof. Dr. Taoufiq KADRI - Abdelmalek Essaadi University, MOROCCO
Prof. Assoc. Dr. Jonida Bushi - Tirana University, ALBANIA
Prof. Petra Pelletier - Paris University, FRANCE
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ERİŞ, Harran University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ - Muğla Sıtkı Koçman University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Dr. Alen Biskupović - Josip Juraj Strossmayer University, CROATIA
Assist. Prof. Dr. Silva Ibrahimi - EYRA Psychosocial Assistance, Boston, USA
Dr. Elvan CAFEROV - Azerbaijan State Pedagogical University, AZEBAIJAN
Dr. Violla MAKHZOUM - Saint Joseph University, LEBANON

Title and Venue of the Scientific Event: 14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES
Official Date(s) of the Event: September 28-30, 2026 / Paris, France
Official Web Adresse: https://www.iksadparis.org/social

